

Prostatacancerförbundet
Org.nr 857209-1422

Verksamhetsberättelse med Årsredovisning 2019

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse 2019

1. Inledning	5
2. Övergripande mål	5
3. Årskrönika	6
4. Stöd till patientföreningarna	7
5. Stöd till drabbade och närstående	10
6. Påverkansarbete för bättre vård	11
7. Opinionsbildning för att öka kunskapen om prostatacancer	15
8. Bidra till forsknings- och utvecklingsverksamhet	26
9. Förtroendevalda och föreningar	29
10. Förbunds möten och förbundets styrning	32
11. Kansli	34
12. Samarbete	35

Årsredovisning 2019

Förvaltningsberättelse	37
1. Allmänt om verksamheten	37
2. Väsentliga händelser under året	40
3. Resultat och ställning	41
4. Finansiella instrument	44
5. Övrig icke finansiell information	44
6. Framtida utveckling	45
7. Forskning och utveckling	46
8. Förvaltning	47
Resultaträkning	48
Balansräkning	49
Tilläggsupplysningar	51
Underskrifter	55

Prostatacancerförbundets styrelse 2019

Kjell Brissman
Ordförande

Leif Sundqvist
Vice ordförande

Bengt Ekvall
Ledamot

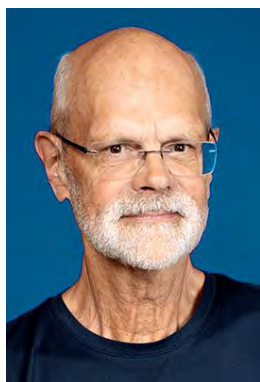
Jan Frick
Ledamot

Hans Joelsson
Ledamot

Gert Malmberg
Ledamot

Johan Sällström
Ledamot

Erik Andersson
Ersättare

Håkan Florin
Ersättare

Verksamhetsberättelse 2019

1. Inledning

Prostatacancerförbundet bildades 1999 under namnet ROP, Riksorganisationen för prostatacancer. 2006 fick förbundet sitt nuvarande namn. Prostatacancerförbundet är en ideell riksorganisation och samarbetsorgan för landets 27 regionala och lokala patientföreningar. Förbundet är obundet i partipolitiska och religiösa frågor.

Tillsammans kan vi besegra prostatacancer!

2. Övergripande mål

I förbundets stadgar finns tolv mål. Dessa sammanfattas här i fyra övergripande mål:

- Stödja patientföreningarna.
- Driva påverkansarbete för en bättre prostatacancervård.
- Driva opinionsbildning och öka kunskapen om sjukdomen.
- Bidra till forskning och utveckling.

3. Årskrönika

Kampen mot prostatacancer ger resultat!

Medlemmar, förtroendevalda i patientföreningarna tillsammans med förbundet har återigen lyckats flytta fram positionerna!

Som alla vet blev det inte allmän screening när Socialstyrelsen utredde frågan 2018. Däremot så uttalade de sig positivt om organiserad prostatacancer-testning (OPT) och regeringen sköt till pengar för att ta fram rekommendationer för hur OPT skulle kunna införas. Förbundet vill fortfarande helst att allmän screening införs för att effektivisera prostatacancer-testningen och att alla män ska gå och testa sig. Tyvärr är det idag cirka 1 800 svenska män som varje år kommer försent och får sin diagnos när prostatacanceren spritt sig och inte längre är botbar. Nu har det i flera regioner fattats politiska beslut om att införa OPT vilket är mycket glädjande och ett bra steg på vägen mot allmän screening.

Dessutom vet vi att fler regioner är på gång men som oftast finns det tyvärr några som behöver mer bearbetning för att komma till skott. Med 21 självbestämmande regioner är det inte lätt att uppnå ”jämlig vård”.

Antalet forskningsprojekt som syftar till att förbättra och lösa prostatacancerens gåta ökar stadigt, vilket syns inte minst på ansökningarna till Prostatacancerfonden om forskningsanslag. Årets ansökningar var 35 stycken jämfört med föregående år då vi fick in 24 stycken. Då de flesta ansökningarna som vårt forskningsråd gick igenom bedömdes ha mycket hög kvalitet är det extra roligt att notera att Prostatacancerfonden 2019 delade ut 12,2 mkr i forskningsanslag, vilket är dubbelt så mycket som 2018. Dessutom har förbundsstyrelsen redan i år 2020, beslutat att dela ut ytterligare drygt 10 mkr till forskning enligt den fördelning som forskningsrådet rekommenderat.

Vi märker att både kunskapen och intresset för prostatacancer samt att bidra från både allmänhet och företag/organisationer ökar. Antalet som självmant kontaktar oss blir hela tiden fler vilket gör att Mustaschkampen nu på allvar är etablerad och välkänd. Även bidragen från företag/organisationer och allmänhet till Prostatacancerfonden via Blå bandet ökar för varje år.

Tack vare patientföreningarnas fantastiska arbete och goda samarbete med förbundet har vi tillsammans fått fler medlemmar och ökat aktiviteterna. Intäkter och forskningsanslag har ökat medan övriga kostnader i stort ligger stilla.

Vi ser fram emot fortsatt bra samarbete och ett spännande och givande 2020.

Stockholm 2020-02-07

Kjell Brissman
Ordförande

Leif Sundqvist
Vice ordförande

Göran Hellberg
Generalsekreterare

4. Stöd till patientföreningarna

Antalet medlemmar ökar

Förbundsstämman angav år 2015 målet att föreningarnas medlemsantal ska öka till 12 000 år 2020. Medlemsökningen under 2019 var 4,7%, vilket resulterade i att målsättningen uppnåts.

Antal medlemmar	2015	2016	2017	2018	2019
per 31/12	9 811	10 293	10 971	11 662	12 207

Kunskapspaketet

Förbundet fortsätter att tillhandahålla *kunskapspaketet* som föreningarna kan beställa i förbundets webbshop. Syftet med kunskapspaketet är att nydiagnostiserade patienter ska få bättre information om prostatacancer från klinikerna. Många föreningar delar kontinuerligt ut kunskapspaket till sjukhus och urologimottagningar i respektive län.

I kunskapspaketet ingår:

- Välkomstbrev
- Föreningsfolder med information och kontaktuppgifter som anpassas till varje förening.
- Broschyren - *Nästan alla män.*
- Medicinsk ordlista - *Vad sa läkaren?*
- Boken - *Prostatacancer, råd, rön, möjligheter* av Sten Nilsson och Lennart Levi.

Kompetensutveckling

De senaste åren har förbundet anordnat en mycket uppskattad tvådagarsutbildning för föreningarnas nya styrelseledamöter. Syftet med utbildningen är att ge de nya ledamöterna översiktliga kunskaper om förbundets organisation, påverkansarbete, sjukdomen och vårdens organisation. 2019 års utbildning gick av stapeln den 25–26 september på Wårdshuset Lasse Majas konferensanläggning i Barkarby utanför Stockholm. Under utbildningen höll medarbetare på kansliet samt representanter från organisationen och patientföreningarna föredrag om bland annat sjukvårdens organisation, förbundets verksamhet, styrelsearbete, föreningsarbete, stödverksamhet, kommunikation, Prostatanytt och Mustaschkampen.

Rådgivning

Förbundet har under 2019 kontinuerligt bistått patientföreningarna med hjälp och rådgivning i diverse frågor. Det har exempelvis berört föreningsrätt, stadgar, företagssamarbeten, insamlingsarbete, medlemsystemet, medlemsregisterhantering, föreningarnas webbplatser, webbshoppen, logotyper och grafisk profil, informationsmaterial och påverkansarbete.

Regionmöten

För att stärka samarbetet mellan patientföreningarna och på ett effektivt sätt möjliggöra ett utbyte av erfarenheter har de olika regionerna genomfört ett antal möten. Vid dessa tillfällen har man bland annat diskuterat hur man skulle kunna öka påverkansarbetet i respektive region och arrangera gemensamma evenemang. Aktuell information, det centrala stödet från förbundet och medlemsrekrytering är andra ämnen som diskuterats på dessa möten.

Lotterier

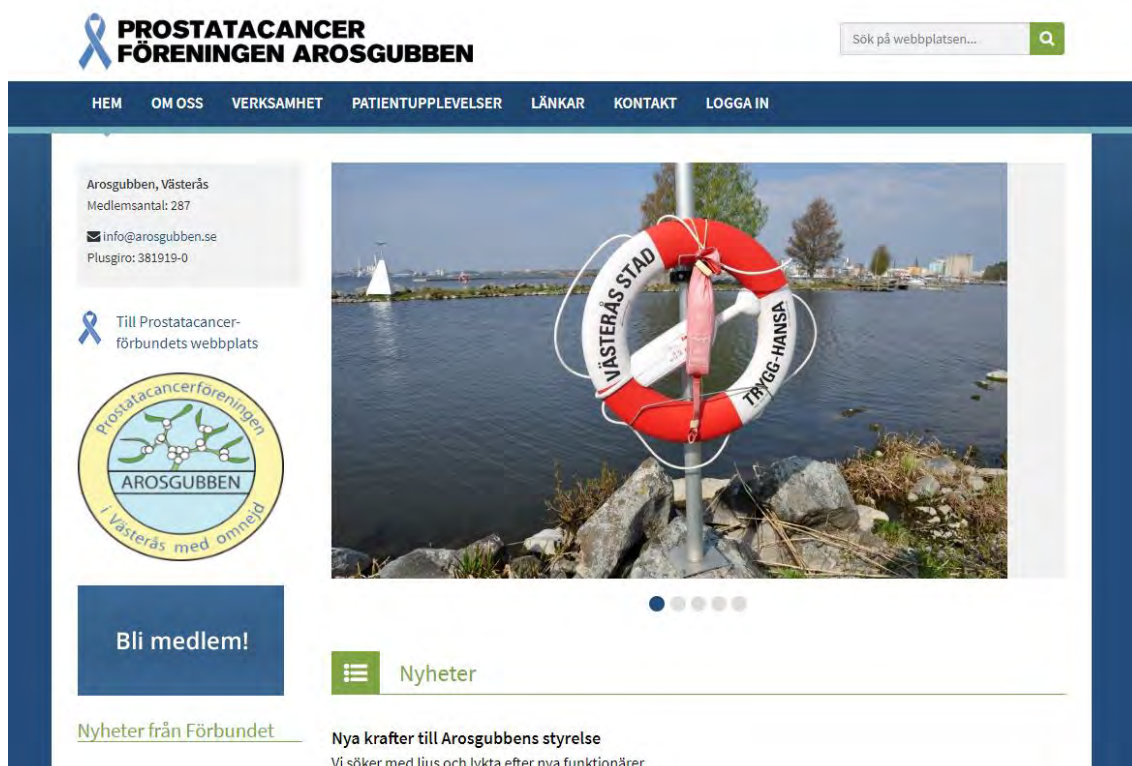
Genom att gå med i Datumlotteriet, Prostatacancerförbundets och Bröstcancerförbundets eget lotteri, har varje prenumerant chans att vinna upp till två miljoner kronor samtidigt som man stödjer förbundens verksamheter. Flera av patientföreningarna har sålt lotter och därmed erhållit en försäljningsprovision. Förbundet har även ett avtal med Folkspel där föreningarna har sålt Bingolotter och Sverigelotter.

Webbshop

Via Prostatacancerförbundets webbshop kan patientföreningarna snabbt och enkelt beställa hem diverse informationsmaterial i form av broschyrer, böcker, produkter och marknadsföringsmaterial till kampanjer och möten. Produktsortimentet har utökats markant de senaste åren för att anpassas efter vad både patientföreningarna och allmänheten efterfrågar. En av nyheterna 2019 var kvalitativa mustaschstrumpor i bambu. Den populära LED-lampan med mustaschsymbol kompletterades under året med en ny variant med Blå bandet. Dessutom valde förbundet att köpa in två olika modeller av svarta läderarmband med mustaschsymbol i rostfritt stål. Armbanden levereras i en fin presentask. Ambitionen var att kunna erbjuda en lite finare produkt som kan ges bort i present, som Fars dag-gåva eller julklapp. Flera av föregående års nyheter såsom bandanas samt blåa och svarta kepsar sålde mycket bra och fick beställas på nytt.

Föreningarnas webbplatser

För några år sedan tog förbundet fram en gemensam webbplatsmodell för patientföreningarna. Under 2019 valde ytterligare tre föreningar att ansluta sig till denna: Arosgubben, Betula och Träpatronerna. Sammanlagt har 22 av 27 föreningar den gemensamma webbplatsmodellen. Detta stärker både igenkänningsfaktorn och enhetligheten i organisationens kommunikation.

Följande föreningar är nu anslutna till hemsidan:

Arosgubben, Västerås
Betula, Umeå
CaPriN, Halland
Gotlands Prostatacancerförening
Jämtgubben, Jämtlands län
Näckrosbröderna, Sörmland
ProClub Möre, Kalmar
ProLiv Dalarna
ProLiv Jönköping
ProLiv Kronoberg
ProLiv Väst, Västra Götalands län
ProLivskvalitet, Helsingborg
Prostatacancerföreningen i Uppsala län
Prostatacancerföreningen Norrsken, Norrbotten
Prostatacancerföreningen Skaraborg
Prostatacancerföreningen Syd, Malmö/Lund
Prostatacancerföreningen Viktor, Blekinge
Prostatacancerföreningen Värmland
Prostataföreningen Gävleborg
ProVitae Kristianstad
T-Pro, Örebro
Träpatronerna, Västernorrland

5. Stöd till drabbade och närstående

Rådgivning per telefon och e-post

Prostatacancerförbundets kansli har svarat för hänvisningshjälp per telefon och e-post till patienter och närstående. Många frågor kunde slussas vidare till aktiva inom patientföreningarna, till ledamöter i förbundsstyrelsen samt annan cancerrådgivning från sjukvårdspersonal.

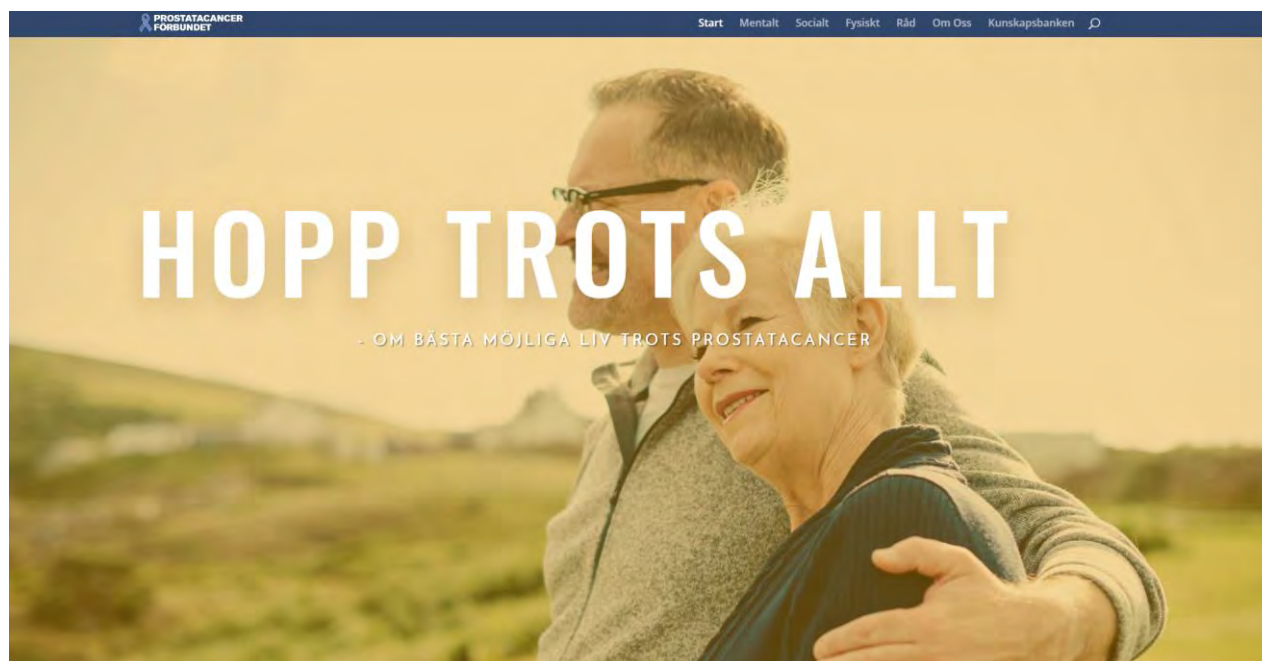
Rådgivning via förbundets webbplats

På förbundets webbplats finns information till patienter, närstående samt till andra som vill veta mer om sjukdomen. På webbplatsen finns alla förbundets broschyrer med information om prostatacancer att läsa i PDF-format. Det finns även länkar till mer information, radioprogram samt filmer med patienter och läkare. För personer som vill komma i kontakt med medarbetarna på kansliet, styrelsen och kontaktpersoner inom patientföreningarna är det enkelt att hitta kontaktuppgifter via webbplatsen. Flera av patientföreningarna har speciella kontakttelefonnummer dit både drabbade och närstående kan höra av sig till.

Rådgivning och inspiration via ny webbplats

Hopp Trots Allt – är en ny webbplats som tar upp råd och tips på hur man kan få bästa möjliga liv trots prostatacancer. På webbplatsen finns samlade erfarenheter från en grupp personer som fått diagnosen. Här tas ett samlat grepp på hela individen samt hur du påverkas mentalt, socialt och fysiskt. Hopp Trots Allt är tänkt att fungera som inspiration, råd och budskapet är att den som drabbats behöver komma igång med sin träning redan innan behandlingen inletts och inte minst träna efter avslutad behandling. Hopp Trots Allt har tagits fram via Guldgubben.

6. Påverkansarbete för bättre vård

Inge Nilsson, ordförande i ProLiv Väst, fick hedersuppdraget att klippa bandet och hålla tal vid invigningen av Prostatacancercentrum på Sahlgrenska Universitetssjukhuset den 22 februari. Foto: Ola Bratt.

Prostatacancerförbundet har följt och påverkat arbetet vid myndigheter och organisationer som på nationell nivå ansvarar för prostatacancervården. Det gäller Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), RCC i Samverkan, Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket (TLV), Myndigheten för Vårdanalys med flera. Aktiviteterna har bestått av medverkan i arbetsgrupper, konferenser, yttranden, utskick av pressmeddelanden, medverkan i media samt ett antal debattartiklar.

Det är framför allt fyra områden som lyfts fram under året: betydelsen av tidig upptäckt, väntetiderna, kvaliteten i vården (framförallt kirurgin) samt läkemedelstillgången. Begreppet PCC, Prostatacancercentrum, används nu i regionerna Skåne och Västra Götaland samt vid klinikerna S:t Göran och Södersjukhuset i Stockholm. Trots olika förutsättningar i landet bör inriktningen vara gemensam, det vill säga att utveckla vården till att bli mer tillgänglig, sömlös och kvalitetssäkrad, att fortsätta närmandet mellan urologi och onkologi samt att utveckla kontaktsjuksköterskerollen.

Organiserad Prostatacancertestning, OPT

Socialstyrelsens uppdrag till regionerna att se över förutsättningar för screening av prostatacancer ledde till yttranden i början av året från alla utom sjukvårdsregion Uppsala-Örebro. Svaren var tyvärr med undantag för Skåne och Västra Götaland mer eller mindre defensiva. På vissa håll pågår förberedelser men politiska beslut och finansiering saknas, andra avvaktar nya rekommendationer från Socialstyrelsen. Det bör nämnas att region Värmland avviker genom att under några år ha kontaktat alla män från 50 års ålder med information om sjukdomen och möjligheten till provtagning. På så vis finns nu värdefulla erfarenheter att ta till sig för andra regioner. En ny expertgrupp tillsattes för att följa och stödja regionernas fortsatta arbete med Ola Bratt som ordförande. Prostatacancerförbundet erbjöds ingen plats i detta men har senare inviterats till en referensgrupp med en från varje sjukvårdsregion. Bengt Ekvall ansvarar i styrelsen för kontakter med OPT-gruppen och att organisera vår medverkan.

Den nationella cancerstrategin och RCC-verksamheten

RCC:s arbete har fortsatt under året med stöd av ett nytt årligt avtal mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner. Det betyder att RCC fortsätter som en särskild del av regionernas nya kunskapsstyrningsorganisation med så kallade Nationella Programområden (NPO, 24 st varav cancer är en) och Nationella Samverkansgrupper (NSG, 9 st). Motsvarande struktur och terminologi införs i olika takt regionalt och lokalt med regionala och lokala programområden och samverkansgrupper, vilket gör att det de närmaste åren kommer att vara svårt att förstå och följa utvecklingen.

Den nationella vårdprogramgruppen, NPV

Gällande vårdprogram fastställdes i december 2018. Uppdatering pågår kontinuerligt och kommer att fastställas inom kort. En stor förändring av den diagnostiska strategin kommer att föreslås innebärande att MR-undersökning i fortsättningen bör föregå beslut om biopsi. Ordförande för gruppen, Ove Andrén, har ersatts av Ola Bratt. PCF har representerats av Inge Nilsson och Calle Waller, som ersatts av Johan Sällström. Gruppens arbete har under året drivits via två fysiska möten, telefonmöten och mailkontakter.

Nationella prostatacancerregistret, NPCR

Det Nationella prostatacancerregistret förvaltas av RCC Uppsala/Örebro och leds av professor Pär Stattin och överläkare Ingela Franck Lissbrant. Styrgruppen består bland annat av cirka 25 urologer, onkologer, patologer, radiologer och kontaktsjuksköterskor. Förbundet har representerats av Gert Malmberg och Calle Waller, som under hösten ersattes av Hans Joelsson. Utöver underhandskontakter via e-post har registergruppen haft ett tvådagars och ett endagsmöte under året. 2018 års data har publicerats digitalt på hemsidan NPCR.se, interaktivt i Ratten samt som regionala rapporter och inom kort kommer den preliminära rapporten för 2019.

Patientöversikt Prostatacancer, PPC

Ett delprojekt inom NPCR är utvecklingen av det nya journalstödet PPC. Allt fler kliniker har anslutit sig och antalet registrerade CRPC-patienter ligger nära 8 000 vid årsskiftet. Förbundet ser stort framtida värde i projektet, särskilt som det nu utvecklas till att omfatta hela vårdförloppet. Full potential uppnås dock inte förrän flertalet kliniker medverkar. Ett pilottest pågår för att justera modellen för den nya PPC som ska registrera patienterna redan från diagnos. Projektet att sprida PPC, till fler cancerdiagnoser, IPÖ, fortskrider också. Förbundet stödjer PPC-projektet ekonomiskt och har uttryckt avsikten att även i fortsättningsvis aktivt medverka och att tillskjuta utvecklingsmedel. I den särskilda arbetsgruppen för PPC, ledd av Ingela Franck Lissbrant, har PCF medverkat genom Inge Nilsson och Calle Waller, under hösten ersatt av Erik Andersson.

Standardiserat Vårdförlopp, SVF

Regeringens satsning på att korta väntetiderna i cancervården, SVF, pågick 2015–2018 och har nu i och med den nya canceröverenskommelsen förlängts genom nya medel till RCC och regionerna. Målet är att 2020 ska 70% av patienterna ha inkluderats och 80% av dem ha inlett behandling inom utsatta tider för behandling. För prostatacancerpatienterna konstateras en viss minskning av väntetiderna från en exceptionellt hög nivå. Ingen region kommer dock i närheten av uppsatta mål och variationen i landet är mycket stor. Uppföljningen försvåras av att den särskilt framtagna databasen Signe har alltför låg täckningsgrad och inte nyanserar tillräckligt för att flaskhalsar ska kunna identifieras. Samtliga regioner har under hösten redovisat sitt läge och sina insatser inom SVF-projektet.

Läkemedelsfrågor

Redan 2015 förändrades vården för prostatacancerpatienter i behov av hormonläkemedel – Zytiga och Xtandi kom att ingå i läkemedelsförmånen. Detta efter beslut i NT-rådet, som är en expertgrupp med representanter för Sveriges regioner. NT-rådet har mandat att ge rekommendationer till landets regioner om användning av vissa nya läkemedel. Målsättningen är en rättvis, jämlik och ändamålsenlig läkemedelsanvändning för alla patienter i hela landet. Har det då blivit så att oavsett var du bor i vårt avlånga land erbjuds du en läkemedelsbehandling utgående från det behov du har och inga andra faktorer spelar in vid ditt möte med läkaren?

I årsredovisningen 2017 kunde vi konstatera att våra förhoppningar om detta inte infriats. Samma slutsatser drogs de två åren därefter. Har vi nu, efter att Zytiga och Xtandi kom att ingå i läkemedelsförmånen, en jämlik vård innebärande att du får en behandling utifrån dina behov oavsett var du bor i landet? Inte alls! Det är stora skillnader, anmärkningsvärt stora! Sannolikheten för att patienter, som på grund av sin sjukdom behöver Zytiga eller Xtandi, får behandling är dubbelt så hög i den region med högst användning än i grannregionen, som har lägst användning. Det finns olika skäl till att ojämlikheten består trots att alla regioner via NT-rådet förbundit sig att använda läkemedlen. Ett är att de lokala läkemedelskommittéerna överprövar rådets beslut, ett annat är att ekonomisk hänsyn tas vid mötet med läkaren. Onekligen finns det anledning att vi inom patientorganisationen inte slår oss till ro utan ökar vår påverkan i kontakten med vården.

En ojämlik geografisk vård kan vi således konstatera, men nya rön indikerar att även åldern spelar roll vid val av behandling. När det gäller prostatacancer behandlas äldre påfallande mer sällan med de nyaste läkemedlen. Användningen faller relativt brant för män som är äldre än 70 år. Till och med i livets absoluta slutskede finns det skillnader i tillgång till smärtlindring. Det är inte lätt att reda ut vad detta beror på – diskrimineras äldre eller ej? Hur gammal du är ska inte styra behandling eller bemötande. Hur ofta blir ålder i praktiken ett sätt att värdera allmäntillstånd? Hur ofta lever vi kvar i en föråldrad bild av hur det är att vara 80 år innebärande en överdriven försiktighet när det gäller behandlingen av äldre?

Prostatacancer är en åldrandets sjukdom och med allt fler äldre måste vi fokusera mer på frågorna kring äldre och läkemedel. Vi har inom förbundet och föreningarna inte alls fokuserat på detta. Vi måste våga ta upp dessa frågor i våra interna diskussioner och vid möten med professionen. Även politiska initiativ behöver tas.

Även i år finns det anledning att peka på problemen med potensläkemedel som inte ingår i läkemedelsförmånen. Förhoppningen var att när patentet på tadalafil (Cialis) gick ut för ett par år sedan skulle priserna sjunka dramatiskt. Visserligen har priserna sjunkit, men inte alls i den omfattning vi borde kunna förvänta oss. Väljer du rätt fabrikat när du sitter hos läkaren och därefter rätt apotek får du betala 30–40 kronor per tablett. Har du otur att läkaren förskriver Cialis får du betala uppåt 150 kronor. För samma läkemedel! Oavsett dessa priser är de alldeles för höga. Varför är det så här? Apotekskedjorna är de som bestämmer vilka leverantörer som skall finnas på apotekshyllorna och vilka priserna skall vara. Någon konkurrens finns inte.

Vår förhoppning är att regeringen äntligen lägger fram en proposition utifrån förslagen i en statlig utredning som kom för tre år sedan. Om förhandlingsrätten för apoteken tas bort skulle priserna sjunka till en nivå på 80% av de är idag.

7. Opinionsbildning för att öka kunskapen om sjukdomen

Prostatacancerförbundet driver opinionsbildning för bättre prostatacancervård, sprider information och skapar uppmärksamhet samt verkar för ökad kunskap om sjukdomen.

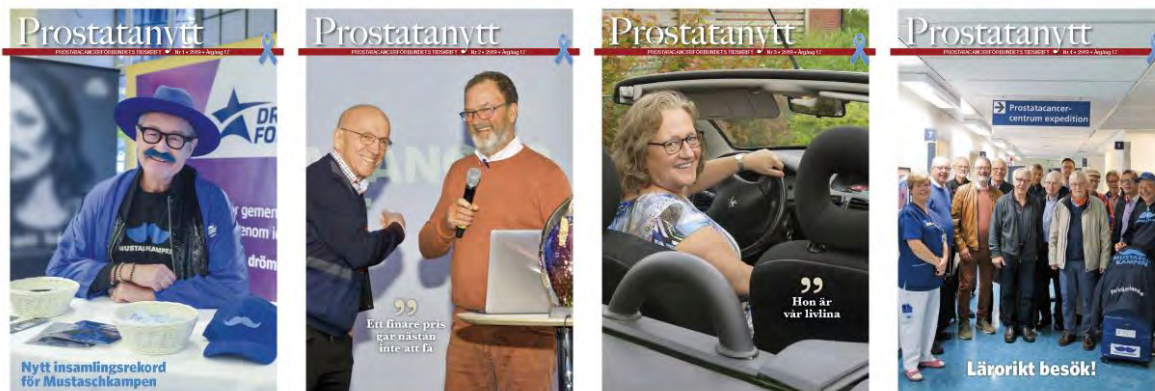

Kunskapsspridning

Förbundet har en ambition att nå ut till så många som möjligt med information om vår verksamhet och öka kunskapen om prostatacancer. Sedan tidigare har förbundet sex broschyrer som bland annat tar upp information om sjukdomen, läkemedel, medicinska termer, PSA-test, val av vård, förbundet och våra patientföreningar. Dessa broschyrer används i hög utsträckning av våra patientföreningar och delas ut kostnadsfritt av olika vårdenheter runt om i landet. De kan även beställas i tryckt format från webbshopen alternativt laddas ner som PDF på förbundets webbplats. En nyhet 2019, som lanserades i Almedalen, var skriften *"Sex, samliv & prostatacancer"* som gavs ut med stöd av förbundet. Boken är skriven av Carina Danemalm Jägersvall, sexualrådgivare & uroterapeut och Ola Bratt, överläkare & professor i urologi. Under året tog förbundet även fram broschyren *"Prostataproblem – som inte beror på cancer"*, med text av Ralph Peecker, professor och överläkare i urologi. Ytterligare ett nytillskott till informationsmaterialet är en kort folder om den nya webbsidan *"Hopp trots allt – Om bästa möjliga liv trots prostatacancer"*.

Prostatanytt

Förbundets tidning Prostatanytt följer forskningen på det medicinska området och informerar om nyheter inom behandling och rehabilitering. Tidningen innehåller även reportage om personer som själva har prostatacancer eller som är närstående till någon som har sjukdomen samt information om patientföreningarnas aktiviteter. Under 2019 gavs fyra nummer ut under ledning av chefredaktör Torsten Sundberg. Upplagan var 12 000 exemplar. Prostatanytt distribueras till alla som är medlemmar i förbundets patientföreningar samt till urologimottagningar och andra intressenter.

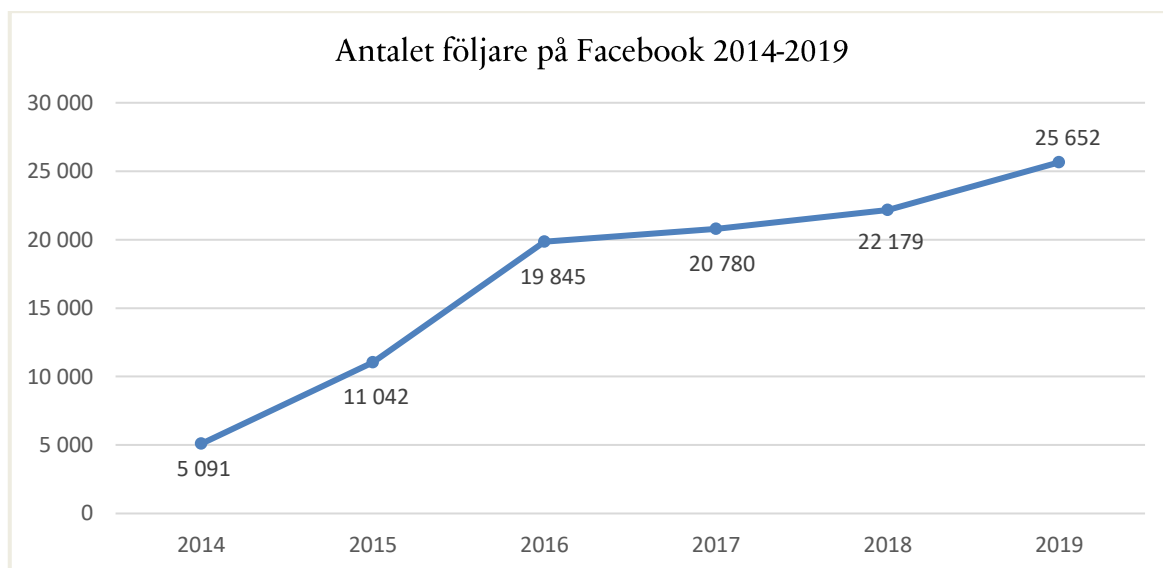

Förbundets webbplats

Prostatacancerförbundets webbplats är en viktig kanal när det gäller att nå ut med information och kunskap till allmänheten. Under 2019 meddelade Föreningssupport, som levererar det webbverktyg både förbundet och majoriteten av patientföreningarna använder sig av, att de inte kommer att vidareutveckla detta verktyg. De håller istället på att utveckla en ny plattform som de vill flytta över sina befintliga kunder till. Den nya lösningen kommer att vara byggd på content managementsystemet Umbraco, som är ett bättre, mer flexibelt och modernare verktyg än webtool. Förbundet har fått kika på en demosajt och projektet verkar väldigt lovande. Om kostnaderna, samt den uppskattade arbetsinsats som krävs från förbund och föreningar, är rimlig kommer förbundet troligtvis att gå över till den nya lösningen under 2020. I och med att det befintliga verktygets framtid är så osäker har förbundet inte vidtagit några större åtgärder under 2019. Däremot har ett stort fokus lagts på att utveckla en helt ny webbplats för Mustaschkampen. Mer om detta i avsnittet om kampanjen. Under 2018 började förbundet publicera intervjuer med de forskare som beviljats anslag samma år. Syftet med dessa intervjuer är att på ett enkelt sätt förklara vart forskningspengarna går samt att ge en inblick i de projekt som är aktuella just nu. Eftersom detta har varit ett mycket viktigt och uppskattat inslag har detta fortsatt under 2019. Bildmanéret har fortsatt att förbättrats och få mer aktivitet på sidan.

Sociala medier

Sociala medier har blivit allt viktigare kommunikationskanaler de senaste åren. De är ett bra och lättillgängligt sätt att skapa opinion, nå ut med information och samla in pengar. Under 2019 har förbundet satsat på att bli ännu aktivare i sociala medier, vilket fortsätter att ge positivt resultat. Förbundet fortsätter öka antalet följare och hade vid årsskiftet 25 652 stycken. Facebookinläggen har varit av varierande karaktär, allt ifrån nyheter inom frågor som berör prostatacancervården till intervjuer med forskare, presentationer av samarbetspartners, information om olika aktiviteter och insamlingar. Gåvor som kommer in till Prostatacancerfonden via Facebookinsamlingar har haft en enastående utveckling. Antalet gåvor har nästintill dubblats jämfört med föregående år. Mustaschkampen har en egen Facebooksida med 3 415 följare och ett Instagram-konto med 2 592 följare. Här publicerades inlägg, bilder och filmer mest frekvent under hösten. Under kampanjens mest intensiva månader oktober, november och december, var det otroligt många människor som på olika sätt visade sitt stöd för kampanjen i sociala medier. Taggarna #mustaschkampen och #mustaschkampen2019 användes frekvent. Flera av Mustaschkampens huvudsamarbetspartners genomförde stora satsningar för att sprida kampanjen i sociala medier.

Medieaktiviteter

Förbundets har sedan 2018 ett pressrum via Mynewsdesk. Här finns allt pressmaterial samlat på ett och samma ställe, exempelvis pressmeddelanden, pressbilder, videor, kontaktpersoner och dokument. Här visas även de senaste inläggen i både förbundets och Mustaschkampens sociala medier.

Under året har förbundet skrivit ett antal pressmeddelanden, skrivit debattinlägg i dagstidningar och fackpress. Några releaser avseende Mustaschkampen anpassades för de patientföreningar som önskade en egen version och utsändes till lokal press. Via

pressrummet kan förbundet på ett enkelt sätt nå ut till aktuella medier samt lägga till egna kontaktlistor. Medieaktiviteterna resulterade i ett rekordstort antal artiklar, radio- och tv-program samt inlägg i sociala medier. Inför Mustaschkampen valde förbundet återigen att producera en speciell film som komplement till övrigt kampanjmaterial. Alla större sponsorer och samtliga patientföreningar erbjöds en egen kampanjfilm med sin logga i slutet, vilket många företag uppskattade. Detta medförde att kampanjfilmen fick stor spridning och användes frekvent på olika webbplatser, i sociala medier och på idrottsevenemang.

Konferens på Fotografiska

Den 9 april anordnade Prostatacancerförbundet en stor konferens på Fotografiska i Stockholm. Syftet med konferensen var att skapa uppmärksamhet och diskussioner om prostatacancer bland profession, politiken och våra patientföreningar. Temat för dagen var *"Prostatacancer 2025"*. Utvecklingen av diagnostik och behandling av prostatacancer har det senaste decenniet gått snabbare än vad någon kunde ana. Den snabba utvecklingen leder dock till stora utmaningar resursmässigt och organisatoriskt och ställer höga krav på fortbildning. Under konferensen hölls föredrag och paneldiskussioner med några av landets främsta forskare och prostatacancerexperter. Dagen var uppdelad i tre olika sessioner där man under samtliga sessioner gick igenom läget igår, idag och i framtiden. Den första sessionen handlade om *"Tidig upptäckt av prostatacancer"*, den andra om *"Radikal behandling"* och den avslutande om *"Behandling när prostatacancer inte kan botas"*. I de olika sessionerna medverkade bland annat Sigrid Carlsson, Marie Hjelm-Eriksson, Camilla Thellenberg och Pernilla Wikström. Dessutom deltog ett flertal representanter från både förbundet och patientföreningarna i de både intressanta och givande diskussionerna.

Ola Bratt, professor och överläkare i urologi och Ingela Franck Lissbrant, överläkare i onkologi, var moderatorer. Sigrid Carlsson, läkare och forskare, höll en uppskattad dragning om prostatacancerdiagnostik. Foto: Liv Öian.

Göran Hellberg, Jan Frick och Kjell Brissman på plats i förbundets tält i Almedalen. Foto: Håkan Florin.

Almedalsveckan

Almedalsveckan på Gotland är en av världens största demokratiska mötesplatser för alla som vill diskutera samhällsfrågor. För Prostatacancerförbundet är Almedalen ett utmärkt forum att informera om förbundets verksamhet och diskutera prostatacancer med allmänheten, politiker och medier. I somras deltog Prostatacancerförbundet i Almedalen för åttonde året i rad. På plats var flera representanter från förbundsstyrelsen och Gotlands Prostatacancerförening. Förbundets tält var välbesökt och resulterade i intressanta diskussioner och utmärkta möjligheter att sprida vårt budskap.

Under veckan arrangerade förbundet två olika seminarier: *Hjälp med sex och samliv när vården sviker* och *Prostatacancer - Forskning, men räcker resurserna till?* Det första seminariet hade sin utgångspunkt i skriften "Sex, samliv & prostatacancer" som Prostatacancerförbundet tagit fram i samarbete med huvudförfattaren Carina Danemalm Jägervall. Under seminariet, som hölls av bokens författare, pratade man om vilka sexuella förändringar som kan uppstå vid behandling av prostatacancer och vad man kan göra åt det samt vilken hjälp man kan få i sjukvården.

Foto: Bertil Ekman.

Det andra seminariet tog upp vad forskningen kan göra och om det finns tillräckligt med resurser från regioner och stat. Diskussionerna handlade bland annat om vilka forskningsprojekt som kommer att få störst betydelse för morgondagens behandling och om det finns tillräckliga resurser från samhällets sida för att kunna göra de genombrott som behövs. En annan viktig fråga som togs upp var om de män som drabbats av en obotlig spridd prostatacancer får det stöd från vården som verkligen behövs. Medverkande i seminariet gjorde: Kjell Brissman - ordförande i Prostatacancerförbundet, Anders Bjartell - professor i urologi, Magnus Törnblom - överläkare i urologi, Anders Mattiasson - patient och Kent Lewén - moderator.

Mustaschkampen

Hösten 2019 arrangerades förbundets årliga kampanj, Mustaschkampen, för femte året i rad. Årets kampanj skedde i samarbete med de 27 lokala prostatacancerföreningarna, nio huvudsamarbetspartners och 542 företag, föreningar och organisationer.

Årets syfte med Mustaschkampen var att:

- Öka allmänhetens kunskap om prostatacancer och sprida kunskap om den ojämlika vården med stora regionala skillnader.
- Samla in medel till forskning, utveckling och opinionsbildning.
- Verka för att öka mäns hälsa och livskvalitet och få fler att känna till att tidig upptäckt av prostatacancer räddar liv.

Mustaschkampen fortsätter att slå rekord. 2019 års kampanj lyckades samla in den högsta noteringen hittills 15,2 miljoner kronor. Även i medierna fortsätter kampanjen att ha ett stort genomslag. Totalt figurerade Mustaschkampen i hela 1 184 pressklipp, 42 radioprogram och 39 tv-program. Samarbetet med kampanjens mediepartners resulterade i 52 helsidesannonser i Aftonbladet, varav elva av dessa var uppslag, samt nio helsidor och ett uppslag i Svenska Dagbladet. De digitala annonserna visades 50 miljoner gånger på Aftonbladet och Schibsteds digitala webbplatser. Dessa visningar ledde till att många privatpersoner och företag klickade sig vidare till Mustaschkampens nya webbplats.

Love Holgersson, Anna Laurell Nash, Agnes Alexiusson och Mikaela Laurén. Foto: Ewa-Marie Rundquist.

Ambassadörer

Årets koncept för Mustaschkampen var planerat in i minsta detalj, med fokus på kamp. Frontfigurer var fyra svenska boxare och huvudrubriken som användes i samtlig kommunikation var *The Fight Never Stops*. Dessutom var mönstret på årets pin inspirerat av lindningen på ett par boxningshandskar. 2019 års ambassadörer var två av Sveriges mest framgångsrika kvinnliga boxare, Mikaela Laurén och Anna Laurell Nash. Duon kompletterades av de två unga stjärnboxarna Love Holgersson och Agnes Alexiusson som deltagit i SM, EM och VM och nu har siktet inställt på OS 2020. Samtliga kvinnor tog sig an sitt ambassadörskap på ett helt fantastiskt sätt. De deltog i ett flertal olika arrangemang för Mustaschkampen, exempelvis vernissagen för utställningen "Kvinnor med mustasch", Hultafors event på Grandpa och Tre Kronors match mot Tjeckien i Leksand. Dessutom ställde de upp i intervjuer och spred information om Mustaschkampen i sociala medier.

Foto: Coop

Samarbetspartners

Våra huvudsamarbetspartners 2019 var Aftonbladet, Apoteksgruppen, ATG, Beijer Byggmaterial, Brothers, Coop, Hultafors Group, Malaco och Schibsted. Tre av dessa var med som huvudsponsor för första gången. Coop tog fram 13 egna produkter som de sålde i sina butiker, bland annat sallad, druvor, morötter, toalettpapper, mineralvatten, apelsinjuice och cornflakes. Dessutom sålde de pins och reflexer. Hultafors Group gick in helhjärtat för kampanjen. De sålde mustaschstockar, tog fram en mustaschkollektion, genomförde insamlingar, spelade in filmer och arrangerade ett fantastiskt avslutningsevent. Malaco producerade och marknadsförde en unikt framtagen påse med skumlakrits mustascher som de sålde in till butiker inom dagligvaruhandeln. Apoteksgruppen sålde pins och reflexer samt producerade engagerande medarbetarfilmer. ATG bidrog ekonomiskt via antal sålda Harry Boy-paket, men stod även för den nationella invigningen av kampanjen genom ett speciellt "Mustaschlopp" på Jägersro. Dessutom spelade ATG Drömfond in en film där Peter Forsberg tar ett PSA-prov. Beijer Byggmaterial sålde kampanjprodukter och genomförde insamlingar i sociala medier. Dessutom bidrog de till att Mustaschkampen marknadsfördes i samband med Tre Kronors möte med Tjeckien den 7 november. Brothers sålde pins och reflexer samt eget framtagna strumpor, t-shirts och skjortor.

Dessutom var det mängder av andra företag som öronmärkte vissa produkter som gav provision till kampanjen, till exempel bröd, ägg, isskrapor, handskar och LED-lampor. Eftersom kampanjen blivit mer känd bland allmänheten var det många företag som anslöt sig till kampanjen på eget initiativ. Sammanlagt var det hela 542 företag, föreningar och organisationer som deltog genom att köpa företagspaket, genomföra insamlingar, arrangera aktiviteter och sälja mustaschprodukter.

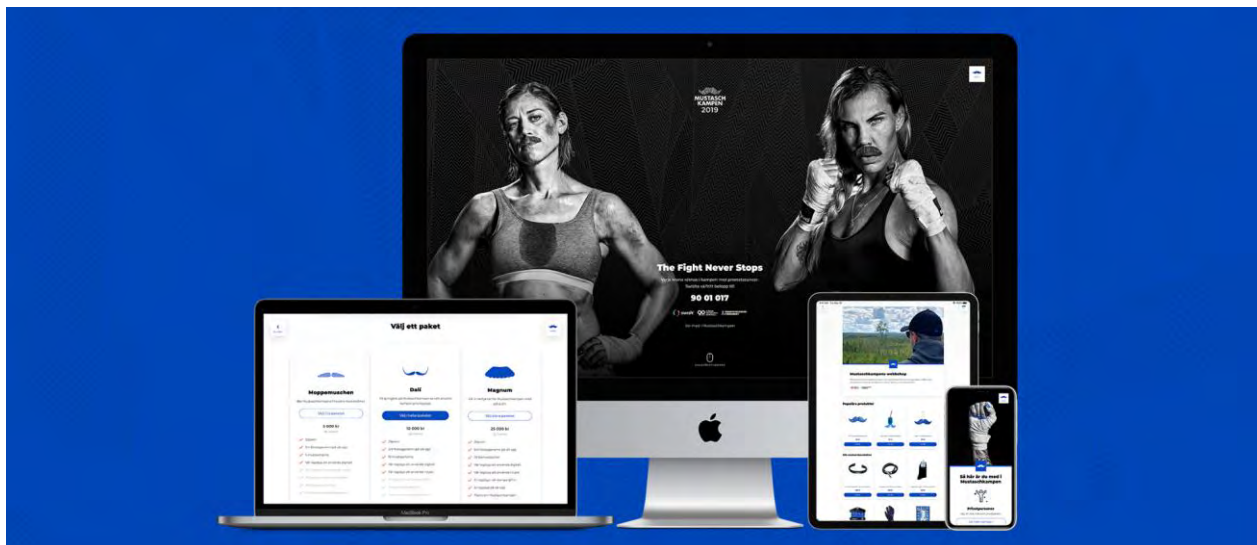

Foto: Rebel and Bird.

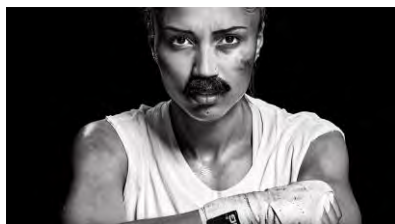
Ny webbplats

I takt med att Mustaschkampen har blivit alltmer känt har behovet av en ny webbplats vuxit sig allt starkare. Inför höstens kampanj valde förbundet att satsa på att utveckla en ny modern plattform för Mustaschkampen. Webbplatsen utgör grunden i den framtida digitala närvaron och fungerar som plattform för såväl samarbeten som kommunikation och insamling. Kampanjens huvudsponsorer Aftonbladet och Schibsted har under hela hösten haft digitala annonser som leder direkt till sajten. Den nya mustaschkampen.se har en snygg design i kombination med mängder av smarta funktioner. Här finns tydlig information om vad Mustaschkampen är, hur man kan vara med och bidra samt vart pengarna går. Sajten har en Swish App2App integration som gör det enkelt, för i första hand privatpersoner, att swisha in ett bidrag. För företag som vill vara med och bidra finns enkel och tydlig information om vad som ingår i Mustaschkampens olika företagspaket. Är man intresserad kan man köpa valfritt företagspaket via formuläret på sidan. För att hålla webbplatsen aktuell är det möjligt att publicera exempelvis nyheter och videomaterial kontinuerligt. På sajten finns även en undersida där alla företag, privatpersoner och föreningar som varit med och bidragit till Mustaschkampen med minst 5 000 kronor presenteras. I december byttes både de digitala annonserna hos Aftonbladet och Schibsted samt de printade annonserna ut till speciella julvarianter. Samtidigt skiftade huvudfokuset på mustaschkampen.se i december till att erbjuda företag och privatpersoner att bidra med en julgåva. Tack vare denna strategiska integrering uppnådde julkampanjen ett fantastiskt resultat.

Nya produkter

Under 2019 valde förbundet att ta fram ett antal nya mustaschprodukter. En ny mustaschpin med 2019 års mönster, svarta läderarmband i två olika varianter, ett kit med manschettknappar och slipsnål samt bambustrumpor. Både armbanden och manschettknappskiten levereras i en lyxig pappersask. Tanken med dessa produkter är att allmänheten ska kunna köpa en finare gåva som med fördel kan ges bort i present. Sedan tidigare finns reflexer, LED-lampor, lösmustascher, mössor, kepsar, bandanas, halsdukar, muggar, t-shirts, kassar och reklamknappar i sortimentet.

Filmer

Förbundet tog hösten 2019, precis som tidigare år, fram en speciell kampanjfilm som på ett kort och konkret sätt sammanfattar Mustaschkampens huvudbudskap. Alla stora företagspartners och patientföreningar erbjöds en egen version av kampanjfilmen med företagets/patientföreningens logotyp i slutet. Flera av huvudsponsorerna tog även fram egna filmer som fick ett fantastiskt genomslag. ATG gjorde via ATG Drömfond en film där ishockeylegendaren Peter Forsberg tar ett PSA-prov med syfte att uppmäna män att gå och testa sig. Hultafors Group producerade flera egna medarbetarfilmer där man uppmanade tittaren att engagera sig i Mustaschkampen. Dessutom tog de hjälp av sin influencer Håkan Svanström, som producerade och laddade upp ett flertal "Mustaschkampsfilmer" i sin Youtube-kanal "Svanströms El & VVS". I en av filmerna medverkade Mikaela Laurén och lärde Håkan grunderna i boxning. Apoteksgruppen producerade gripande medarbetarfilmer med budskapet "En liten gest – stor skillnad".

Träpatronerna (till vänster) och Jämtgubben (till höger) var två av ett flertal patientföreningar som passade på att genomföra aktiviteter tillsammans med Mustaschkampens nya huvudsamarbetspartner Coop.

Lokala prostatacancerföreningar

De lokala prostatacancerföreningarnas engagemang och aktiviteter har en avgörande roll för Mustaschkampens framgång. Under 2019 genomförde samtliga 27 patientföreningar aktiviteter kopplade till Mustaschkampen, totalt 344 aktiviteter. I media har det skrivits mycket om föreningarna, dessutom medverkade ett flertal representanter i både radio- och TV-inslag.

Föreningarna har bland annat:

- Arrangerat insamlingar.
- Deltagit i aktiviteter med huvudsponsorer.
- Deltagit och informerat på diverse idrottsevenemang och tävlingar.
- Sålt mustaschprodukter.
- Skickat pressreleaser och skrivit debattartiklar.
- Arrangerat debatter, föreläsningar, konferenser och informationsmöten.
- Genomfört konditoriarrangemang.
- Deltagit i mässor.
- Gjort uppvaktningar hos politiker.

Blå kokboken II

I december 2018 utsågs Blå kokboken II till Årets bästa kokbok i Sverige och boken fick därmed möjlighet att tävla i den världsomspännande tävlingen World Gourmand Cookbook Awards kommande år. Varje år deltar cirka 35 000 titlar i den ärofyllda tävlingen. Finalen gick av stapeln den 3 juli 2019 i Macau, Kina. Denna dag utsågs Blå kokboken II till världens näst bästa kokbok, alla kategorier. Författaren Anna Benson och kampanjledare Torsten Tullberg fanns på plats för att ta emot den fina utmärkelsen. Året dessförinnan vann Blå kokboken I första priset i samma tävling i kategorin "Bästa välgörenhetskokbok".

Invigning

Det officiella startskottet för Mustaschkampen 2019 ägde rum i samband med ATG:s Mustaschlopp på Jägersro den 26 oktober. Mustaschkampens huvudsamarbetspartner ATG stod för arrangemanget. Representanter från de tre prostatacancerföreningarna i Skåne fanns på plats hela dagen för att sprida information, sälja produkter och samla in pengar. Bröderna Tullberg och Jan Frick fick dela ut pris till Adrian Kolgjini som tillsammans med hästen Dominic Wibb kammade hem vinsten i loppet.

Fars dag

Fars dag är alltid en viktig dag för Mustaschkampen. Många patientföreningar anordnade olika typer av aktiviteter för att hylla alla pappor och uppmärksamma prostatacancer. En traditionell gemensam ljusmanifestation genomfördes på flera olika platser i landet för att påminna om Sveriges vanligaste cancerform. I Stockholms tunnelbana marknadsfördes Mustaschkampen med stora annonser under hela Fars dag-veckan.

Fars dag-annonserna i tunnelbanan gav kampanjen stor uppmärksamhet under veckan de satt uppe. Många börde av sig till Mustaschkampen-teamet bara för att informera om att den var både välgjord och uppskattad.

Landskamp med Tre Kronor

Beijer Byggmateriel, en av kampanjens huvudsamarbetspartner, såg till att landskampen mellan Sverige och Tjeckien i Tegera Arena i Leksand den 7 november gick i Mustaschkampens tecken. Inför mötet fotades Tre Kronor med Beijer Byggs mustaschtumstockar och ett pressmeddelande skickades ut. Matchen direktsändes i tv. I anslutning till matchen hade besökarna möjlighet att få blågula mustascher påmålade, vilket var väldigt populärt. Den lokala patientföreningen ProLiv Dalarna var givetvis på plats. Holgersson x 2 (ambassadören Love och Jan från ProLiv Dalarna) passade på att showa lite framför kameran. Istället för en klassisk kisscam, filmade en särskild "muschcam" mustaschklädda ansikten som visades på arenans bildskärmar och jumbotron.

Utställning på Sturehof

Den 8–18 november arrangerades utställningen "Kvinnor med mustasch" på restaurang Sturehof i Stockholm. Under utställningen var det möjligt för besökarna att köpa porträtt föreställande någon av de 20 kvinnor som medverkat som ambassadörer för Mustaschkampen 2016–2019. Intäkterna från försäljningen av tavlorna gick till Prostatacancerfonden. Den 13 november var det vernissage, en tillställning som var mycket välbesökt. Flera av kvinnorna som porträtterades på bilderna var där, bland annat Jessica Folcker, Sara Sommerfeld, Mikaela Laurén och Love Holgersson. Dessutom deltog många av kampanjens huvudsponsorer och samarbetspartners.

BingoLotto

Den 24 november medverkade Mustaschkampen i BingoLotto. Programledaren Rickard Olsson bar en blå lösmustasch och kampanjledare Torsten Tullberg blev intervjuad i direktsändning. I studion fanns även ett stort antal representanter från den lokala patientföreningen ProLiv Väst och Anna Benson, författare till Blå kokboken I och II. Dagen till ära fick Torsten Tullberg och Kjell Brissman ta emot en check på 100 000 kronor från Folkspel.

Afterwork på Grandpa

Mustaschkampens nya huvudsamarbetspartner Hultafors Group genomförde tillsammans med sitt varumärke Dunderdon ett hejdundrande event som avslutning för sin egen kampanj. Arrangemanget ägde rum den 27 november i butiken Grandpa på Gamla Brogatan i Stockholm. Under kvällen hade besökarna möjlighet att få sin mustasch trimmad av barberaren Big T eller få en unik mustaschtatuering från Salong Betong. Mustaschkampens kommunikatör Maria Ahlvik var en av många besökare som passade på att tatuera in kampanjens symbol på sin arm. Samtliga ambassadörer för årets kampanj var på plats och fick sällskap av bland annat Håkan Svanström som via ett enastående engagemang och stora genomslagskraft i sociala medier gjort en mycket värdefull insats för Mustaschkampen.

Foto: Katarina Nylander.

Opinionsbildande insatser i kampen mot prostatacancer

En väsentlig del av den opinionsbildande verksamhet som beskrivits har finansierats av fondmedel. Under året användes fondmedel för opinionsbildning omfattande 8 321 tkr (2018: 8 096 tkr).

8. Bidra till forsknings- och utvecklingsverksamhet

Prostatacancerfonden

Prostatacancerfonden har som syfte att stödja svensk forskning och utveckling, utveckla kompetensen hos vårdpersonal inom svensk prostatacancervård och patientföreträdare samt genomföra opinionsbildande insatser i kampen mot prostatacancer.

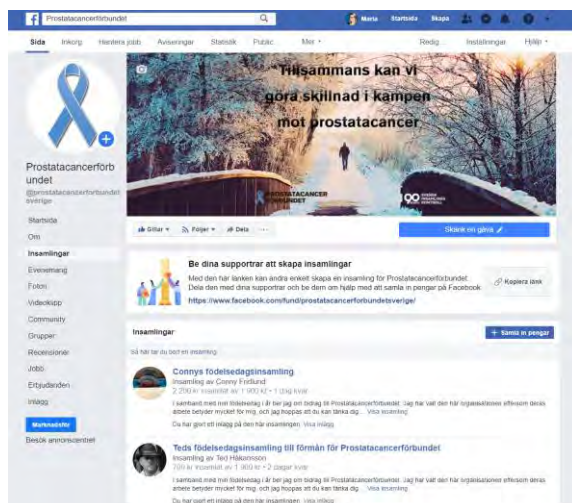
Prostatacancerfondens utdelningshistorik: (belopp i tkr)

År	Forskning	Stipendier	Opinionsbildning	Summa
2014:	1 495	54	800	2 349
2015:	2 151	137	1 937	4 225
2016:	3 502	86	4 342	7 930
2017:	5 290	79	5 996	11 365
2018:	6 130	57	8 096	14 283
2019:	12 196	136	8 321	20 653
Summa	30 764	549	29 492	60 805

Beträffande fonden, se även förvaltningsberättelsen och not 8.

Insamlingar och gåvor via Facebook

Facebooks insamlingsverktyg, som gör det möjligt för privatpersoner att starta insamlingar och skänka gåvor till välgörenhetsorganisationer, är en fantastisk givarkanal. Det är enkelt för privatpersoner att uppmana sina vänner att skänka pengar och dela information om sin insamling. Under 2019 skänktes över 14 300 gåvor till Prostatacancerförbundet via Facebook, vilket är ungefär det dubbla antalet jämfört med föregående år. De flesta insamlingarna som startas till förmån för Prostatacancerförbundet är födelsedagsrelaterade. Den insamling som uppnådde högst belopp under året var dock förbundets egen Black Friday-deal, som drog in över 82 000 kronor.

Insamlingar via Betternow

Förbundets andra insamlingsplattform, Betternow, används av både privatpersoner, föreningar och företag. De allra flesta insamlingarna som genomförts under året är kopplade till Mustaschkampen. Under de mest aktiva månaderna startades över 275 nya insamlingar via verktyget. Flera idrottsföreningar inom framförallt innebandy, ishockey och handboll samlade in fantastiska summor. Dessutom initierade ATG egna insamlingar för samtliga lag i Hockeyettan och motiverade dem att tävla om vilket lag som samlade in mest pengar. Cyklisterna i Team Mustasch, Svanströms El & VVS/3M Peltor och Lif Lindesberg Veteraner stod för de tre största insamlingarna. Tillsammans fick de ihop nästan 300 000 kronor.

Forskningsanslag

Under året beviljades forskningsanslag med 12,2 miljoner kronor (2018: 6,1 mnkr).

- Agneta Wennman-Larsen, Inst. Omvårdnad, Sophiahemmet högskola, fick 343 000 kronor. Projekt: Emotional distress in relation to PSA-levels and physical symptoms of progression in men with metastatic castration refractory prostate cancer (mCRPC).
- Agnieszka Krzyzanowska, Lunds universitet, fick 450 000 kronor + 350 000 kronor. Projekt: Digital pathology and artificial intelligence in prostate cancer.
- Anders Bjartell, Enh f urologisk cancerforskning, Inst f translationell medicin, Lunds universitet, fick 650 000 kronor + 600 000 kronor. Projekt: Blockering av STAT3 i tumörceller och immunceller som en ny behandling vid kastrationsresistent prostatacancer.
- Anders Widmark, Institutionen för Strålningsvetenskaper, Umeå universitet, fick 650 000 kronor. Projekt: Targeting TGFβ and STAT3 to improve enzalutamide treatment in bone metastatic castration resistant prostate cancer (CRPC) patients.
- Andreas Forsvall, IKVL, Lunds universitet, fick 583 000 kronor. Projekt: Ny metod för säkrare prostatabiopsier.
- Delila Gasi Tandefelt, Kliniska vetenskaper, Göteborgs universitet, fick 300 000 kronor. Projekt: Translating Prostate Cancer Genetics into Clinical Benefit.
- Elin Thysell/Andreas Josefson, Medicinsk biovetenskap, Umeå universitet, fick 650 000 kronor. Projekt: Biomarkörstudie vid aktiv monitorering för prostatacancer inom den randomiserade kliniska multicenterstudien SPCG-17 (BASP-SPCG17).
- Eva Samuelsson, Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, Umeå universitet, fick 300 000 kronor. Projekt: Kan en mobilapp underlätta bäckenbottenträning och påverka besvär av urinläckage efter radikal prostatektomi?
- Firas Tarish, Urologkliniken, Södersjukhuset, fick 300 000 kronor. Projekt: Studier av mekanismerna bakom den additiva effekten av neoadjuvant kastration vid strålbehandling av prostatacancer.
- Fredrik Jäderling, Molekylär medicin och kirurgi, Karolinska Ins, Röntgenkliniken, Nya Karolinska Universitetssjukhuset, fick 165 000 kronor. Projekt: Artificiell intelligens inom prostatacancerdiagnostik med magnetresonanstomografi (MRT).
- Gabriel Sandblom, Institutionen för kliniska vetenskaper, VO kirurgi, Södersjukhuset, fick 155 000 kronor. Projekt: Anemi hos män med metastaserande prostatacancer. Behandling och inverkan på livskvalitet.
- Jonas Nilsson, Strålningsvetenskaper, Umeå universitet, fick 650 000 kronor. Projekt: Combination of liquid biopsy techniques for therapy stratification of patients with castration resistant prostate cancer.
- Kristine Hagelsteen, Institutionen för kliniska vetenskaper Lund, Kirurgi, Skånes Universitetssjukhus fick 549 529 kronor. Projekt: Lämplighetsutvärdering av blivande kirurger/urologer.
- Marene Landström, Medicinsk Biovetenskap, Umeå universitet, fick 600 000 kronor + 600 000 kronor. Projekt: Utvärdera det kliniska värdet av nya potentiella framtida läkemedel och biomarkörer för aggressiv prostatacancer.
- Marie Lundholm, Institutionen för medicinsk biovetenskap, Umeå universitet, fick 300 000 kronor. Projekt: Immunprofilering och exosomer: Nya biomarkörer eller terapeutiska mål för prostatacancer?
- Mark Clements, Inst. för medicinsk epidemiologi och biostatistik, Karolinska Institutet, fick 300 000 kronor. Projekt: Kostnadseffektivitet vid screening av prostatacancer.
- Mauritz Waldén, Kirurgiska kliniken, Centralsjukhuset Karlstad, fick 300 000 kronor. Projekt: Stockholm3 vs nationella vårdprogrammet vid SFV prostatacancer.

- Nationella prostatacancerregistrets (NPCR) projekt Patientöversikt prostatacancer (PPC) fick 1,5 miljoner kronor för fortsatt utveckling.
- Oskar Vilhelmsson Timmermand, Lunds universitet, fick 300 000 kronor. Projekt: Användning av radioprotektor A1M för skydd av njurar och benmärg vid radionuklidterapi av prostatacancer med anti-PSMA ligander: En potentiell strategi för förbättrat terapieresultat och breddad målgrupp.
- Pernilla Wikström, Medicinsk biovetenskap, Umeå universitet, fick 650 000 kronor. Projekt: Betydelse av micro-RNA och DNA-metylering för utveckling av aggressiv prostatacancer.
- Vladimir Kashuba, MTC, Karolinska Institutet, fick 300 000 kronor. Projekt: Molekylära mekanismer som reglerar tumörinhiberande förmåga hos fibroblaster i förhållande till klinisk prognos.
- Yvonne Ceder, Laboratoriemedicin, Lunds universitet, fick 650 000 kronor. Projekt: Prognostic markers and therapeutic targets for metastatic spread of prostate cancer.

Kompetensutveckling

Prostatacancerfonden delar ut stipendier för kompetensutveckling av personal inom prostatacancervården och patientföreträdare i syfte att förbättra vård, omsorg och livskvalitet för patienter och deras närstående. Under året har styrelsen beslutat om stipendier för kompetensutveckling för 141 tkr (2018: 157 tkr).

Prostatacancerfonden har under året beviljat stipendier till följande:

- Anna Kullenberg, inskrivningssjuksköterska, KS Tema Cancer.
- Ann-Christin Nilsson, kontaktsjuksköterska, CSK Kristianstad.
- Annika Malmquist, kontaktsjuksköterska, CSK Kristianstad.
- Bukuriye Citaku, sjuksköterska, Region Skåne, CSK Kristianstad.
- Charlotte Fagerlund, undersköterska, Caphio Lundby sjukhus.
- Frida Ekström, mottagningsarbete på urologimottagning, Caphio Lundby sjukhus.
- Hampus Nugin, biträdande överläkare, Akademiska sjukhuset Uppsala.
- Kristina Brunfelt, kontaktsjuksköterska onkologen, KS mottagning Urologiska sjukdomar.
- Maria Bergh, kontaktsjuksköterska, KS mottagning Urologiska sjukdomar.
- Per-Olof Lundgren, specialistläkare urologi, Karolinska.
- Simona Moneva, kontaktsjuksköterska, KS mottagning Urologiska sjukdomar.
- Sofia Nordgren, kontaktsjuksköterska, NU-sjukvården, Urologmottagning, Uddevalla.

9. Förtroendevalda och föreningar

Prostatacancerförbundets styrelse

Förbundsstyrelsen har under 2019 haft följande sammansättning:

Ordinarie ledamöter: Kjell Brissman, ordförande
Leif Sundqvist, vice ordförande
Bengt Ekvall
Jan Frick
Hans Joelsson
Gert Malmberg
Johan Sällström

Ersättare: Erik Andersson
Håkan Florin

Avgående ledamöter: Inge Nilsson, vid Förbundsstämman i april 2019

Adjungerade: Torsten Sundberg, Kerstin Åslund, Göran Hellberg

Förbundsstyrelsen har haft sju sammanträden 2019.
Ersättning till styrelseledamöter: 158 tkr (2017: 154 tkr).

Arbetsutskott

Kjell Brissman, förbundsordförande
Leif Sundqvist, vice ordförande
Göran Hellberg, generalsekreterare

Revisorer

Auktoriserad revisor: Erik Emilsson, Revideco AB
Förtroendemannarevisor: Jan Holgersson, Borlänge

Ersättare

Auktoriserad revisor: Antti Niemi, Revideco AB
Förtroendemannarevisor: Sven-Eric Carlsson, Varberg

Valberedning

Sture Henningsohn, sammankallande	Västernorrlands län
Ulf Holmberg	Dalarnas län
Torsten Sundberg	Stockholms län
Ingemar Engberg	Skåne län
Anders Hansson	Västra Götalands län

Regionansvariga

Mittregionen Uppsala Örebro	Håkan Florin
Stockholm och Gotland	Torsten Sundberg
Östra regionen	Gert Malmberg
Västra regionen	Vakant
Södra regionen	Ingemar Engberg
Norra regionen	Leif Sundqvist

Prostatacancerförbundet
Org.nr 857209-1422

Läkemedelsutskott

Bernt Åslund, sammankallande	Uppsala län
Thore Eklund	Uppsala län
Hans Joelsson	Gävleborgs län
Mikael Nordström	Dalarna län
Leif Näckholm	Norrbottens län
Kenny Petersson	Örebro län
Johan Sällström	Skåne län
Jan-Erik Essenholm	Kalmar län

Prostatacancerförbundets forskningsråd

Prostatacancerförbundets styrelse har utsett ett forskningsråd med expertis inom forskningsfältet för prostatacancer. Forskningsrådet har under år 2019 bestått av:

Kjell Brissman, ordförande, Prostatacancerförbundets styrelseordförande

Yvonne Brandberg, professor i vårdvetenskap med fokus på onkologi, Karolinska Institutet

Jan-Erik Damber, seniorprofessor i urologi, Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet

Göran Hellberg, sekreterare, generalsekreterare Prostatacancerförbundet

Calle Waller, vårdpolitisk talesman Prostatacancerförbundet

Anders Widmark, senior professor, Institutionen för strålningsvetenskaper, Umeå universitet

Kerstin Åslund, urolog och överläkare vid Sundsvalls sjukhus, adjungerad ledamot

Stipendiekommitté

Kjell Brissman, ordförande Prostatacancerförbundet

Kerstin Åslund, urolog och överläkare vid Sundsvalls sjukhus, adjungerad ledamot
Prostatacancerförbundet

Göran Hellberg, sekreterare, generalsekreterare Prostatacancerförbundet

Arbetsgrupp för internationella frågor

Calle Waller	Uppsala län
Stig Lindahl	Uppsala län
Kjell Brissman	Östergötlands län

Redaktionsråd Prostatanytt

Torsten Sundberg, chefredaktör

Mats Hedlund, urolog

Rolf Zimmerman, onkolog

Kristina Sjödin, onkologisjuksköterska

Christina Örum, närstående

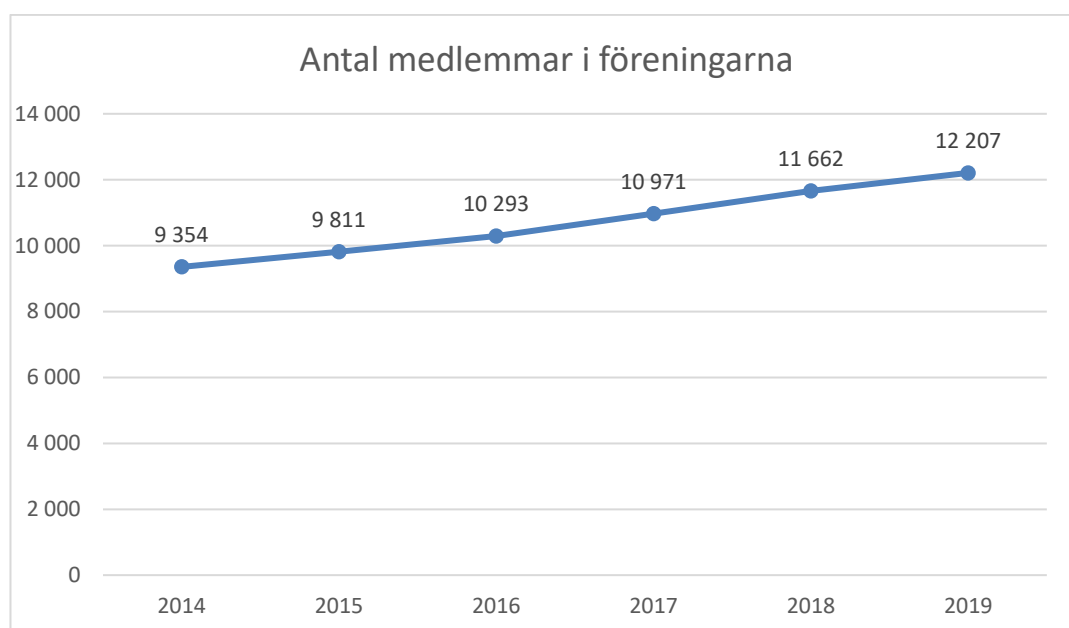
Ola Lager, redaktör

Patientföreningar

Prostatacancerförbundet bestod 2019 av följande 27 patientföreningar:

Antalet medlemmar per den 31 december 2019 var 12 207, en ökning med 4,7% jämfört med 2018.

Län	Förening	Antal
Blekinge län:	Prostatacancerföreningen Viktor	770
Dalarnas län:	ProLiv Dalarna	427
Gotlands län:	Gotlands Prostataförening	277
Gävleborgs län:	Prostataföreningen Gävleborg	258
Hallands län:	CaPriN	491
Jämtlands län:	Jämtgubben	1 109
Jönköping län:	ProLiv Jönköping	397
Kalmar län:	ProClub Möre, Kalmar	155
	PCF Tjust, Västervik	283
Kronobergs län:	ProLiv Kronoberg	435
Norrbottnens län:	Prostatacancerföreningen Norrsken	657
Skåne län:	ProLivskvalitet, Helsingborg	250
	Prostatacancerföreningen Syd, Malmö/Lund	409
	ProVitae, Kristianstad	280
Stockholms län:	ProLiv Stockholm	604
	Prostatabröderna	166
Södermanlands län:	Näckrosbröderna	240
Uppsala län:	Prostatacancerföreningen i Uppsala län	490
Värmlands län:	Prostatacancerföreningen Värmland	766
Västerbottens län:	Betula Prostatacancerförening, Umeå	113
	Guldgubben, Skellefteå	163
Västernorrlands län:	Träpatronerna	740
Västmanlands län:	Arosgubben, Västerås	287
Västra Götalands län:	ProLiv Väst	1 027
	Prostatacancerföreningen Skaraborg	179
Örebro län:	T-Pro, Örebro	213
Östergötlands län:	PCF Öst, Patientförening mot pc i Östergötland	1 021
SUMMA		12 207

10. Förbundets styrning och förbundsmöten

Styrning

Förbundets högsta beslutande organ är förbundsstämman som arrangeras vartannat år. Förbundsstämman väljer styrelse och revisorer, beslutar om arvoden och övriga ersättningar, ansvarsfrihet för styrelse och generalsekreterare, stadgeändringar, behandlar motioner samt godkänner årsredovisningen.

Mellanliggande år arrangeras en ordförandekonferens. Vid denna presenteras årsredovisning och revisionsberättelse som fastställs på nästkommande förbundsstämma. På ordförandekonferensen sker också val till förbundsstyrelsen. Prostatacancerförbundets förvaltning och arbete utgår från organisationens stadgar samt de beslut som förbundsstämman, ordförandekonferensen och styrelsen fattar.

Förbundsstämma 2019

Årets Förbundsstämma genomfördes den 10 april ombord på Birka Cruises fartyg m/s Birka. På stämman medverkade förbundsstyrelsen och representanter från de lokala patientföreningarna. Torsten Sundberg stod som vanligt för arrangemanget och Esbjörn Melin var stämmans ordförande. Under den formella delen av stämman behandlades bland annat en inkommen motion och ett förslag till ändring i styrdokument Prostatacancerfonden. Motionen som föreslog att Förbundsstämman ska hållas årligen avslogs. Stämman beslutade att fastställa styrdokumentet för Prostatacancerfonden som därmed ersätter alla tidigare styrdokument för Prostatacancerfonden, Fonden mot prostatacancer.

Under stämman godkändes årsredovisningarna för 2017 och 2018. Man fastställde även verksamhetsplanen för 2019–2020 och budgeten för 2019–2020. Valberedningen presenterade sitt förslag avseende val av ny förbundsstyrelse. Förbundsstämman valde enhälligt Kjell Brissman som förbundsordförande på två år (omval). Övriga ordinarie styrelseledamöter som valdes på två år var Jan Frick (omval), Leif Sundqvist (omval) och Bengt Ekvall (nyval). Dessutom valdes Erik Andersson (omval) och Håkan Florin (nyval) som ersättare på ett år. Även revisorer och valberedning valdes på två år.

Förutom den formella delen bjöd stämman på intressanta genomgångar avseende följande projekt och ämnen: "Organiserad PSA-testning och Prostatacancercenter", "Rehabilitering", "Patientöversikt Prostatacancer PPC" och "Prostatacancer internationellt". I samband med stämman arrangerade förbundet en konferens på Fotografiska i Stockholm som hade temat "Prostatacancer 2025". Då delades även Prostatacancerförbundets Hedersutmärkelse för 2018 ut.

Hedersutmärkelse

Prostatacancerförbundets hedersutmärkelse delas ut till personer eller organisationer som gjort betydande insatser i kampen mot prostatacancer. En nyhet för 2019 var att utmärkelsen delades ut i tre olika kategorier: Förbundet, Kontaktsjuksköterska/patientkontakt och Profession. I samband med konferensen på Fotografiska i april uppmärksammades 2018 års pristagare Bernt Åslund, Inger Hedblad och Ingela Franck Lissbrant med varsitt diplom och varsitt glaskonstverk.

Kjell Brissman, Inger Hedblad, Ingela Franck Lissbrant och Bernt Åslund. Foto: Liv Öian.

Förbundet:

"Bernt Åslund belönas med Prostatacancerförbundets hedersutmärkelse för sitt engagerade och kunniga arbete för förbundet, framförallt inom läkemedelsområdet. Tack vare Bernts kompetens och kunskap har förbundet blivit en kunnig och seriös samtalspartner som vården, myndigheter och läkemedelsbolag lyssnat till. Bernts unika kompetens har också gjort att Prostatacancerförbundet fått möjlighet att delta i utredningar och andra viktiga sammanhang som patientföreningar annars normalt inte har möjlighet till. Hans oförtröttliga arbete för tillgång till och jämlik användning av nya läkemedel samt rimliga priser på förskrivna preparat utom förmånen är andra exempel på särskilt värdefulla insatser. Bernts insatser har starkt bidragit till Prostatacancerförbundets mycket positiva utveckling och att kunskapen om prostatacancer ökat i hela samhället."

Kontaktsjuksköterska/patientkontakt:

"Inger Hedblad belönas med Prostatacancerförbundets hedersutmärkelse för sitt mycket engagerade och empatiska arbete för patienternas bästa utöver det vanliga. Inger är med sitt yrkeskunnande och stora intresse för patienterna ett fantastiskt stöd för alla patienter hon kommer i kontakt med. Som nybehandlad är det ovärderligt att ha någon att vända sig till som verkligen bryr sig om varje enskild individ och hjälper patienten genom en vanligtvis väldigt jobbig tid i livet. Givetvis gäller det även i senare skeden av sjukdomsutvecklingen. Inger har sedan 2014 även bidragit till att det sker regelbundna träffar mellan nydiagnostiserade patienter, vården och patientföreningen i sjukhusets lokaler."

Profession:

"Ingela Franck Lissbrant belönas med Prostatacancerförbundets hedersutmärkelse för sitt innovativa och engagerade arbete inom prostatacancervården, alltid med patienten i fokus. Ingela är en mycket uppskattad verksam kliniker och forskare som med sin kompetens och smittande entusiasm drivit på utvecklingen av prostatacancervården i Västra Götalandsregionen och i hela Sverige. Hon är bland annat vice ordförande i Nationella Prostatacancerregistret (NPCR) som räknas som världens bästa prostatacancerregister och där hon dessutom leder utvecklingen av journalstödet Patientöversikt Prostatacancer (PPC). Ingela är också en av initiativtagarna bakom konceptet ProstataCancerCenter (PCC) som nu etableras i Region Skåne och vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset."

Förbundsstyrelse

Under 2019 genomfördes sju styrelsemöten. Förbundets ledamöter har utvärderat sitt och generalsekreterarens arbete.

Arvoden för styrelsearbete

Styrelsearvodet ökar i enlighet med KFO:s löneöverenskommelse vilket innebär att styrelsearvodet för verksamhetsåret är 157 720 kronor att fördela mellan ledamöter, ersättare och adjungerade. Styrelseledamöterna har enligt tidigare beslut fått ersättning för förlorad arbetsförtjänst samt kostnaden för resor till och från mötena.

11. Kansli

Medarbetare

Förbundet har ett kansli beläget på Barks väg i Bergshamra, Solna. Teamet består av Göran, Mia, Maria, Tiina och Marie. Bröderna Tullberg har liksom tidigare år arbetat med förbundets kampanj Mustaschkampen. Under hösten anlitas även Katarina Nylander för att kunna hantera den kraftigt ökade arbetsbelastningen under kampanjen.

Kansliet har haft följande medarbetare under året:

- Göran Hellberg, generalsekreterare
- Mia Sundberg, ekonom
- Maria Ahlqvist, kommunikatör
- Tiina Hallberg, administratör
- Marie Sjöberg, gåvohandläggare
- Torsten Tullberg, kampanjledare Mustaschkampen (konsult)
- Tomas Tullberg, projektledare Mustaschkampen (konsult)
- Katarina Nylander, kommunikatör Mustaschkampen (konsult), fr.o.m. augusti 2019

Externa resurser

Under året har följande konsulter anlits:

3Kronor, mediebyrå till Mustaschkampen

B3, tillhandahållande och support av IT-lösningar

Burenstam & Partners, förvaltning av förbundets medel

Clear Channel Sverige AB, reklam Mustaschkampen

Föreningssupport, tillhandahållande av föreningssystemet och webbplats

Lotta Nylander, forskningsintervjuer

New Ad Agency, grafisk design och material till Mustaschkampen

Rebel and Bird, ny webbplats för Mustaschkampen

Revideco AB, revision

12. Samarbeten

Samverkan med professionen

Prostatacancerförbundet har under året samarbetat med:

- Svensk Urologisk Förening
- Svensk Onkologisk Förening
- Svensk Förening för Urologisk Onkologi
- Riksföreningen för Sjuksköterskor inom Urologi
- Sjuksköterskor i Cancervård
- Nationella prostatacancerregistret (NPCR)

Cancerfonden

Under året har Prostatacancerförbundet haft samarbete med Cancerfonden.

Prostatacancerförbundet ingår i Cancerfondens Huvudmannaorganisationer där generalsekreterare Göran Hellberg deltagit vid huvudmannamötet.

Samarbetsprojekt med företag och organisationer

Prostatacancerförbundet har under året genomfört ett stort antal aktiviteter i samarbete med olika företag och organisationer.

Mustaschkampen

Aftonbladet var mediepartner med annonsutrymme i tryckta och digitala medier.

Apoteksgruppen sålde mustaschpins och mustaschreflexer samt producerade medarbetarfilmer.

ATG skänkte pengar för varje såld Harry Boy och producerade en film med Peter Forsberg.

Beijer Byggmaterial sålde kampanjprodukter och genomförde aktiviteter i sociala medier.

Brothers sålde mustaschpins, mustaschreflexer samt egenframtagna t-shirts, strumpor och skjortor.

Coop sålde mustaschpins, mustaschreflexer samt 13 egna blåa produkter.

Hultafors Group sålde mustaschstockar, en mustaschkollektion och genomförde digitala insamlingar.

Malaco sålde skumlakrits i form av mustascher.

Schibsted var mediepartner med annonsutrymme i tryckta och digitala medier.

Utöver dessa medverkade över 500 företag, föreningar och organisationer med olika typer av insamlingar och aktiviteter. Bland annat deltog Bergendahls Foods, Dafgårds, Dormy Golf, ELKO, Finnvedens Lastvagnar, Kaffegruppen, Kalles, Kronans Apotek, Lantmännen, Lif Lindesbergs Veteraner, Maskinia, Morakniv, Nymans Elektriska, OLW, Pierre Robert, Provektor, QBOX Stockholm, Svanströms El & VVS/3M Peltor, Team Mustasch och Yes Box.

Blå bandet

3M Peltor skänkte pengar via försäljning av specialframtagna hörselskydd med blåa kåpor.

Apotea hade en Runda-upp kampanj i sin e-handel och sålde även Blå bandet LED-lampor.

Dressmann genomförde en Blå bandet kampanj med Runda-upp funktion och slipsförsäljning.

Widforss hade en Runda-upp kampanj i sin e-handel under hela hösten.

Övrig nationell samverkan

Nedan redovisas de myndigheter, organisationer och företag som Prostatacancerförbundet på olika sätt samverkar med eller som påverkar Prostatacancerförbundets verksamhet.

- Funktionsrätt Sverige
- Regionalt Cancercentrum (RCC)
- Nationella prostatacancerregistret (NPCR)
- Socialstyrelsen (SoS)
- Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV)
- NT-rådet (nya terapier)
- Sveriges kommuner och regioner (SKR)
- KFO - Arbetsgivarorganisation för den ideella sektorn
- Svensk Insamlingskontroll
- Giva Sverige
- Läkemedelsindustriföreningen
- Läkemedelsföretag
- Apotek

Internationella samarbeten

Nordiskt samarbete

Prostatacancerförbundet möter varje år de nordiska organisationerna för erfarenhetsutbyte. Årets träff genomfördes 28–30 maj i Trondheim. Från Sverige deltog Stig Lindahl, Kjell Brissman och Göran Hellberg.

Europeiskt samarbete

Prostatacancerförbundet är medlem i Europa Uomo, en samarbetsorganisation för nationella prostatacancerförbund i Europa.

Årsredovisning 2019

Styrelsen för Prostatacancerförbundet får härmed avlämna årsredovisning för räkenskapsåret 2019-01-01 - 2019-12-31. Årsredovisningen är upprättad i tusentalskronor (tkr).

Förvaltningsberättelse

1. Allmänt om verksamheten

Prostatacancerförbundet bildades 1999 under namnet ROP, Riksorganisationen för prostatacancer, 2006 fick förbundet sitt nuvarande namn. Prostatacancerförbundet är en ideell riksorganisation och samarbetsorgan för landets 27 regionala och lokala patientföreningar. Förbundet är obundet i partipolitiska och religiösa frågor.

I förbundets stadgar finns 12 mål. Dessa sammanfattas här i fyra övergripande mål:

- Stödja patientföreningarna.
- Driva påverkansarbete för en bättre prostatacancervård.
- Driva opinionsbildning och öka kunskapen om sjukdomen.
- Bidra till forskning och utveckling.

Allmänt

Förbundets positiva utveckling fortsätter. Prostatacancerförbundet representerar Sveriges största cancerdiagnos och är det största cancerpatientförbundet i Sverige och det största prostatacancerpatientförbundet i Europa. Med en positiv medlemstillväxt, ökade intäkter genom generösa gåvor och bidrag från allmänheten och företag samt ett mycket engagerat och aktivt arbete av ideellt arbetande förtroendevalda i våra föreningar ökar våra möjligheter att driva på förbättringen inom prostatavården samt att bidra till ytterligare forskning och utveckling. Det pågår mycket forskning och mer är på gång för att lösa prostatacancerens gåta. Under året har vi haft möjlighet att bidra med 12,2 mkr till forskning och utveckling vilket är en fördubbling jämfört med föregående år. Prostatacancer var för några år sedan en ganska okänd sjukdom och nu vet vi genom mätningar att en stor del av svenska folket känner till sjukdomen och vikten av att gå och testa sig. Eftersom sjukdomen normalt inte ger några symptom så länge den är botbar är ökad kunskap livsavgörande, framförallt för de cirka 1800 män i Sverige som tyvärr fortfarande varje år får beskedet att de upptäckts försent. Hade de testat sig och kommit i tid hade prostatacancer vanligen gått att bota innan den spridit sig. När Socialstyrelsen förra året tyvärr sa nej till allmän screening avseende prostatacancer öppnade man för organiserad prostatacancer testning. Skillnaden är att vid screening får man kallelse till kontroll med tid och plats och vid organiserad testning får man information varefter man själv får ta initiativ och beställa tid för testning. Organiserad testning har planerats och beslutats i några regioner (tidigare Landsting) och vi arbetar för att det ska införas i hela landet i väntan på att allmän screening införs. Genom vårt framgångsrika arbete med opinionsbildning och påverkan av vården har vi märkt ett ökande intresse för prostatacancer och av oss som partner. Mustaschkampen som är vår stora kampanj gentemot allmänheten och företag för att sprida kunskap och samla in pengar till forskning, utveckling, stipendier och opinionsbildning har under året fortsatt att utvecklas mycket bra.

Påverkan

Prostatacancerförbundet följer och påverkar arbetet vid myndigheter och organisationer som på nationell nivå ansvarar för prostatacancervården. Det gäller vården inom 21 regioner (tidigare Landsting), det strategiska arbetet inom Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), utvecklingsarbetet inom Regionala Cancercentrum (RCC), Nationell Vårdprogramgruppen (NVP), Nationella Prostatacancerregistret (NPCR), Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV), Socialdepartementet, Socialstyrelsen med flera. Vi har löpande kontakt med läkemedelsbolagen. Därtill bevakas utvecklingen inom vården generellt och påverkas genom medverkan i arbetsgrupper, besvarande av remisser, debattartiklar och opinionsbildning. Stöd ges till föreningarna i det lokala påverkansarbetet. Vi har representanter i många av konstellationerna, exempelvis; Nationella Vårdprogramgruppen och Nationella Prostatacancerregistret.

Ingen annan organisation än Prostatacancerförbundet och dess 27 patientföreningar har större kunskap om hur det är att leva med prostatacancer. Vi är en kunskapskälla för medlemmar, allmänhet, profession, politiker och media. Vi vill förmedla korrekt information till drabbade, närstående och intressenter. Vi vill nå så många som möjligt och prövar därför kommunikation via flera olika kanaler.

Organisationssamarbeten

Prostatacancerförbundet är medlem i Funktionsrätt Sverige. Vi samarbetar med andra patientcancerförbund och Cancerfonden. Förbundet är medlem i Europa Uomo, den europeiska organisationen för nationella prostatacancerförbund. Prostatacancerförbundet samarbetar med de nordiska prostatacancerförbunden.

Vi samarbetar också med yrkesförbund; Svensk Urologisk Förening, (SUF), Svensk Onkologisk Förening, (SOF), Riksföreningen för Sjuksköterskor inom Urologi (RSU) och Svensk Förening för Urologisk Onkologi (SFUO).

Förbundets utveckling i siffror

<u>Förbundet totalt (tkr)</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
Antal medlemmar 31/12	9 354	9 811	10 293	10 971	11 662	12 207
Antal föreningar	26	26	26	26	27	27
- Bidrag	2 560	3 158	2 595	3 044	2 722	3 364
- Försäljning & reklam	868	1 807	3 490	2 880	3 945	3 313
- Insamling allmänheten	1 948	2 992	4 779	5 543	7 245	13 447
- Insamling företag	846	2 083	3 700	5 167	4 934	6 270
- Datumlotteriet	2 531	2 246	3 932	1 924	3 948	3 787
- Guldlotten	0	0	853	712	493	562
- Folkspel	0	0	0	432	220	310
Intäkter totalt	8 978	12 428	19 349	19 702	23 507	31 053
- Ändamålskostnader	6 331	9 332	12 661	15 989	18 120	23 513
- Insamlingskostnader	539	1 081	2 485	854	768	2 099
- Administrationskostnader	500	671	878	827	796	875
Kostnader totalt	7 369	11 084	16 024	17 670	19 684	26 487
Resultat finansiella poster	79	143	0	118	0	0
Årets resultat	1 688	1 488	3 325	2 150	3 823	4 566
Varav;						
Prostatacancerfonden	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
Intäkter	3 674	5 678	9 883	12 890	15 812	22 866
Utdelade utvecklingsanslag	1 495	2 151	3 502	5 290	6 130	12 196
Utdelade o återförda stipendier	54	137	86	79	57	136
Opinionsbildning	800	1 937	4 342	5 996	8 096	8 321
Delsumma utdelning från fond	2 348	4 225	7 930	11 365	14 283	20 653
Insamlingskostnader	540	728	175	7	3	0
Administrationskostnader	321	304	209	248	307	99
Totalkostnader fonden	3 210	5 257	8 314	11 650	14 593	20 752
Ingående balans fonden	5 084	5 548	5 969	7 538	8 808	10 027
Fondering/utnyttjande	465	421	1 569	1 270	1 219	2 114
Utgående balans fond	5 548	5 969	7 538	8 808	10 027	12 141

2. Väsentliga händelser under året

Kunskapen och uppmärksamheten om prostatacancer har ökat hos allmänhet, profession och politiker. Hos allmänheten har kunskapen om att prostatacancer är Sveriges vanligaste cancerdiagnos ökat de senaste åren. Tidigare svarade de allra flesta att bröstcancer är den vanligaste cancerdiagnosen.

Vi har arbetat hårt för en bättre och jämlikare vård som ska uppfylla de uppställda kvalitetskraven. I takt med att prostatacancer uppmärksammas förbättras våra förutsättningar att nå resultat.

Det är idag mycket lättare att prata om sjukdomen. Insikten hos både män och kvinnor att män över 50 år bör gå att testa sitt PSA börjar bli allmänt känt.

Exempel på händelser och aktiviteter under året:

- Några Regioner (Landsting) har fattat politiska beslut och påbörjat införandet av organiserad prostatacancer-testning.
- Prostatacancercenter med en sammanhållen vård för prostatacancerpatienter håller på och har bildats på några platser. Sammanhänger med frågan om nivåstrukturerat vilket hör ihop med att man blir bättre av att göra fler liknande ingrepp.
- Vi har bidragit med 12,2 mkr till forskning och utveckling som konkret bidrar till en bättre vård.
- Vi har även i år bidragit med både pengar (1,5 mkr) och engagemang i utvecklingen av Patientöversikt Prostata Cancer, ett journalsystem som underlättar för patienten och professionen att följa patientens vård över tid. Dessutom ger journalsystemet unika möjligheter för forskning om olika behandlingar och effekterna av nya läkemedel.
- Våra föreningars representanter har via jourtelefoner och olika möten dagligen kontakt med patienter och närstående. Betydelsen av dessa kontakter och kanske allra mest för den som just drabbats eller är anhörig till någon kan inte underskattas.
- Ny Mustaschkampshemsida med information om sjukdomen och den forskning vi bidrar till.
- Mustaschkampen är vår stora utåtriktade kampanj för att sprida kunskap om sjukdomen och därmed också förbättra våra möjligheter att påverka vården och politiken. Kampanjen pågår i huvudsak under november. Genom samarbeten och eget engagemang har vi uppnått:
 - o Kampanjens ekonomiska resultat har ökat i jämförelse med föregående år.
 - o Våra föreningar har genomfört ännu fler externa aktiviteter än tidigare år.
 - o Exempel på kampanjens synlighet är 1 184 (1 039) pressklipp och 39 (22) TV-inslag.
 - o 52 helsidor i Aftonbladet varav 11 uppslag samt 9 helsidor i Svenska Dagbladet och ett uppslag. Storleksordningen 50 miljoner visningar av digitala annonser inom Schibsteds digitala plattformar.

3. Resultat och ställning

Styrelsen bedömer att Prostatacancerförbundets resultat och ställning är god. Förbundet gör löpande riskanalyser för att kunna planera den ekonomiska framtiden och möjligheterna för verksamheten att dela ut medel till forskning och utveckling. Vissa intäkts typer som exempelvis statsbidrag är förutsägbara medan den stora intäktskällan, bidrag från företag och allmänhet, är svårbedömd.

Statsbidrag

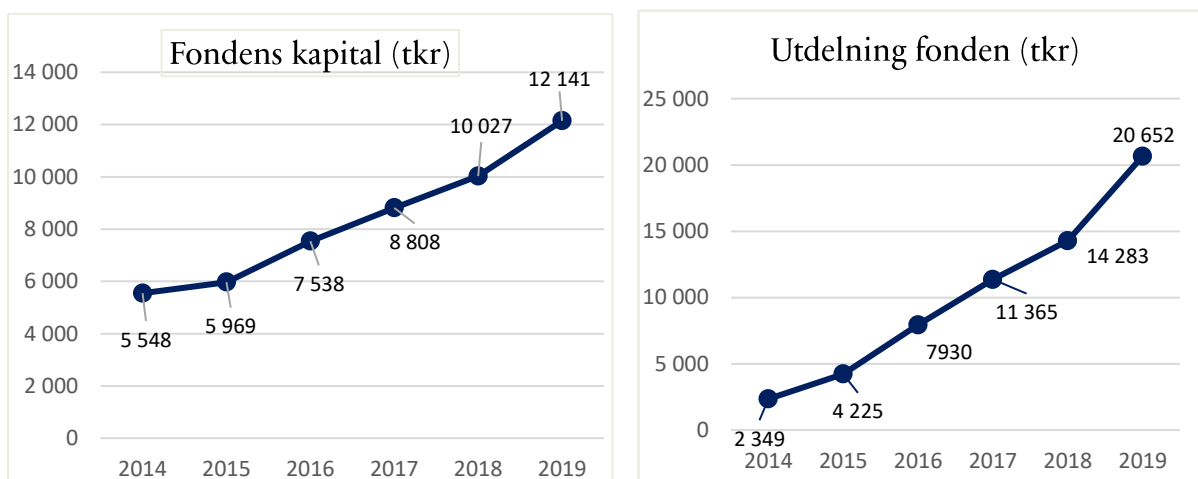
Förbundets bidrag från Socialstyrelsen var 2 683 tkr (2 562 tkr) vilket utgör basen i förbundets finansiering. Bidragets storlek påverkas främst av antalet betalande medlemmar i prostatacancerföreningarna.

90-konto och kontroll av Svensk Insamlingskontroll

Prostatacancerförbundet har 90-konton och kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll som gör årliga kontroller av alla med 90-konton och säkerställer att insamlingsverksamheten följer reglerna. För givarna ger 90-kontot en bekräftelse på att insamlingen sköts på ett ansvarsfullt och etiskt sätt samt att pengarna går till ändamålet (minst 75 % av de totala intäkterna).

Prostatacancerfonden

Fondmedlen byggs upp genom insamling från allmänheten och företag samt genom gåvor från föreningar och företag. Utdelningen från fonden och fondens kapital har ökat varje år.

Prostatacancerförbundet följer Giva Sveriges kvalitetskod

Prostatacancerförbundet är med i Giva Sverige som arbetar för tryggt givande och för att öka förtroendet för insamlingsbranschen genom arbete med kvalitetssäkring. Giva Sverige verkar för att insamling ska bedrivas transparent, etiskt och professionellt.

Datumlotteriet

2019 års utdelning från Datumlotteriet, Guldlotten och Folkspel till Prostatacancerförbundet blev 4 659 tkr (4 661 tkr). En minskning med 2 tkr jämfört med föregående år.

Intäkter och kostnader

Förbundets samlade intäkter var 31 053 tkr (23 507 tkr). Förbundet har under 2019 förvaltat likvida medel i storleksordningen 22 679 tkr (19 538 tkr).

Burenstam & Partners har förvaltat delar av Prostatacancerförbundets kapital sedan mitten av år 2013. Avkastningen på kapitalet var 13,5% under 2019 (-3,5%).

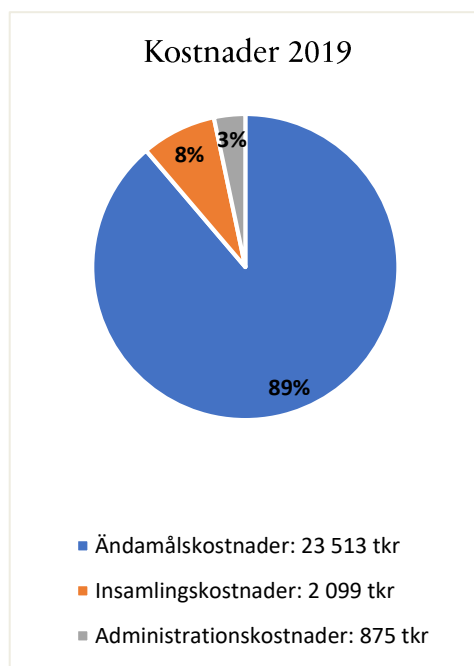
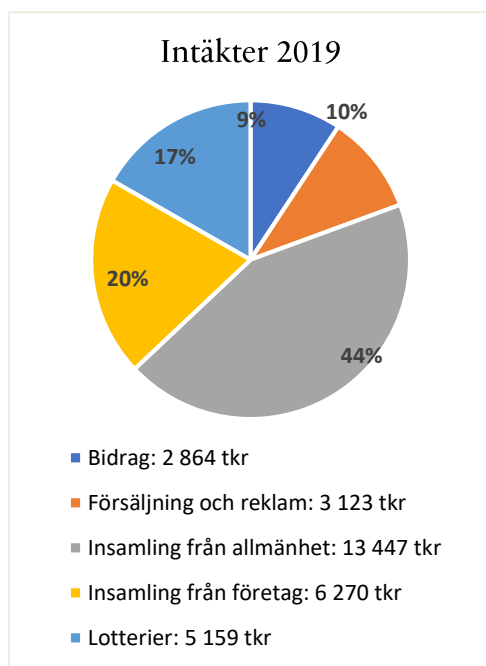
Förbundets kostnader uppgick till 26 487 tkr (19 684 tkr).

Årets resultat

Förbundet visade för 2019 ett överskott på 4 566 tkr (3 823 tkr). Prostatacancerförbundet har vid årets utgång ett eget kapital om 22 836 tkr (18 269 tkr).

	Ändamålsbestämda medel	Balanserat kapital
Belopp vid årets ingång	10 027	8 242
Resultatdisposition enligt beslut av årsstämman:		
Överföring till ändamålsbestämda medel	2 114	-2 114
Årets vinst		4 566
Belopp vid årets utgång	12 141	10 694

Förbundets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt tilläggsupplysningar.

Nyckeltal %

Administrationskostnader
Insamlingskostnader
Ändamålskostnader

2019

10 %
13 %
76 %

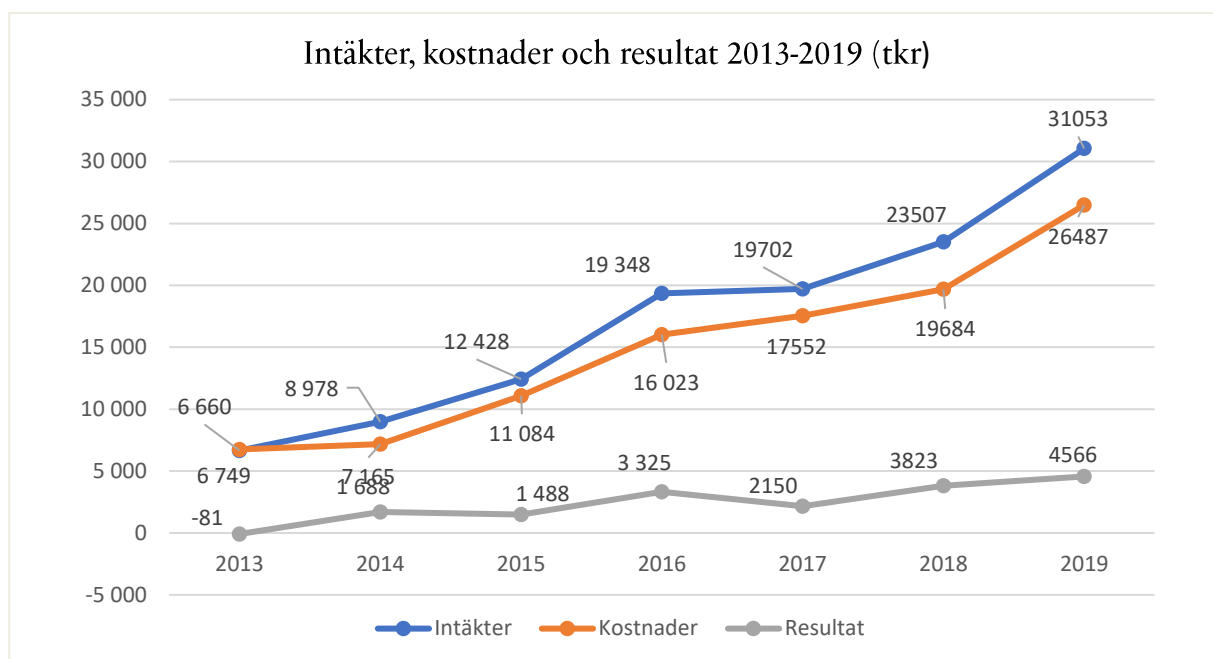
2018

7 %
7 %
77 %

Krav*

Max 25 %
Max 25 %
Minst 75 %

* Enligt Svensk Insamlingskontroll

Prostatacancerfonden har använt följande medel till ändamålet:

Forskning & utveckling: 12 196 tkr (6 130 tkr)

Kompetensutveckling/stipendier: 136 tkr (57 tkr)

Opinionsbildning/påverkansarbete: 8 321 tkr (8 118 tkr)

Flerårsjämförelse	2019	2018	2017	2016
Verksamhetsintäkter	30 797	23 333	19 554	19 221
Resultat efter finansiella poster	4 566	3 823	2 150	3 325
Balansomslutning	28 238	22 489	18 761	15 487
Soliditet (%)	80,86	81,23	77,0	79,39

Definitioner av nyckeltal se tilläggsupplysningar

Resultatdisposition, förslag till disposition av föreningens vinst

Till stämmans förfogande står	
balanserad vinst	8 242
årets vinst	4 566
	12 808

Styrelsen föreslår att	
till ändamålsbestämda medel avsätts	2 114
I ny räkning överföres	10 694
	12 808

Beträffande föreningens resultat och ställning i övrigt hänvisas till resultat- och balansräkningar med tillhörande tilläggsupplysningar.

4. Finansiella instrument

Placeringspolicy

Prostatacancerförbundet har en finans- och placeringspolicy för kapitalförvaltning, och anlitar sedan 2012 Burenstam & Partners för finansiell rådgivning och kapitalförvaltning. I riktlinjerna för förbundets kapitalförvaltning anges att förbundet ska ha en försiktig placeringspolitik. Placeringspolicyen innefattar även att etiska aspekter ska beaktas vid investeringsbesluten. Förbundet beaktar deklarationer och konventioner undertecknade i Sverige inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsrätt och miljö. Förbundet investerar inte i verksamhet inriktad mot krigsmaterial, tobak, alkohol och pornografi.

5. Hållbarhetsupplysningar

Kansli, personal och arbetsmiljö

Förbundets kansli hade under 2019 fem tjänster. Kansliet leds av en generalsekreterare för att verkställa styrelsens beslut och leda den löpande verksamheten. Prostatacancerförbundet har kollektivavtal. Förbundet lägger stor vikt vid att medarbetarna erbjuds en fullgod arbetsmiljö och möjligheter till kompetensutveckling.

Jämställdhet

Prostatacancer drabbar enbart män, vilket medför att flertalet ideellt verksamma också är män. Förbundet verkar för att få fler kvinnor engagerade bland annat i styrelser och i närståendeverksamheter. Könstillhörighet beaktas också vid rekrytering till kansliet för att upprätthålla en rimlig balans.

Verksamhetsplanering, uppföljning och utvärdering

Förbundet antar vid varje förbundsstämma en verksamhetsplan för de närmaste två åren, där mål och aktiviteter anges. Förbundsstyrelsen följer upp verksamhetsplanen vid varje styrelsemöte och har en särskild åtgärdsbalans där alla beslut som inte är åtgärdade finns förtecknade. Styrelsen följer systematiskt att målen nås och att beslutade aktiviteter genomförs och utvärderas. Förbundsstyrelsen genomför varje år en utvärdering av sitt eget och generalsekreterarens arbete.

Internkontroll av den dagliga verksamheten

Utöver vad som omfattas av Giva Sveriges kvalitetskod har Prostatacancerförbundet egna verktyg för att hålla hög kvalitet i den dagliga verksamheten. Förbundet har tagit fram befattningsbeskrivningar för samtliga tjänster. Frågor om anställningsförhållanden regleras enligt kollektivavtal. Förbundets attestordning reglerar att samma person inte kan vara både beställare och mottagare. Forskningsmedel från Prostatacancerfonden utbetalas endast undantagsvis direkt till den enskilde forskaren.

Patientmedverkan – systematiskt lärande och förbättringsarbete

Inom prostatacancervården och de myndigheter som behandlar cancerfrågor efterfrågas i ökande utsträckning patientmedverkan. Det är och blir en allt viktigare uppgift för förbundet att få fram och utbilda dessa patientrepresentanter.

Metodkunnande

Prostatacancerförbundet har goda kunskaper inom vårdområdet genom kunniga medlemmar, styrelserepresentanter och andra kontakter. Förbundet ligger långt fram när det gäller utbildning av patientföreträdare. Flera utbildningar har genomförts och fler kommer de närmaste åren. På kansliet finns professionellt stöd i administration, ekonomi och marknadsföring av förbundets aktiviteter.

6. Förväntad framtida utveckling

Prioriterade områden som vi kontinuerligt följer upp:

- Organiserad prostatacancer-testning – screeningfrågan.
- Kortare väntetider. Prostatacancerpatienternas väntetider på behandling är fortfarande de längsta av alla cancerdiagnoser och långt ifrån det mål som satts upp trots statens miljarder som man satsat för att korta köerna.
- Vårdens organisation, nivåstrukturering med inriktning på multidisciplinära centra för pc-vård. Innehåller frågan om vilken vård som ges, öppenvård, specialistvård och hur många kliniker det ska vara som utför den specialiserade vården.
- Kvalitetssäkring av vården genom bättre uppföljning och patientrapporterade mått.
- Jämställd tillgång till läkemedel, både de inom och de utom läkemedelsförmånen.
- Bättre rehabilitering och vård vid biverkningar och behandlingsskador.
- Utveckling av rollen som patientföreträdare och kompetensstöd till föreningarna för påverkan och medverkan i RCC:s olika grupper samt regioner och landsting.

Organiserad prostatacancer-testning - allmän screening

Efter Socialstyrelsens utredning som kom fram till att inte rekommendera allmän screening har flera Regioner/Landsting påbörjat införandet av organiserad prostatacancer-testning. Regeringen har avsatt pengar för att uppmuntra och påskynda processen. Förbundet och föreningarna kommer att opinionsbilda och på olika sätt trycka på för att en organiserad prostatacancer-testning ska införas i hela landet i en så gemensam modell som möjligt. En organiserad prostatacancer-testning är ett steg på vägen och som om det införs innebär att alla män mellan 50–70 får information om prostatacancer och att man kan/bör testa sig för att kunna bota eventuell cancer. Skillnaden är att man vid allmän screening får en kallelse om en särskild tid när man är välkommen att ta testet medan organiserad testning innebär att den enskilda individen själv måste ta initiativet att beställa tid för test.

7. Forskning och utveckling

Under året beviljades forskningsanslag med 12,2 miljoner kronor (2018: 6,1 mnkr).

- Agneta Wennman-Larsen, Inst. Omvårdnad, Sophiahemmet högskola, fick 343 000 kronor. Projekt: Emotional distress in relation to PSA-levels and physical symptoms of progression in men with metastatic castration refractory prostate cancer (mCRPC).
- Agnieszka Krzyzanowska, Lunds universitet, fick 450 000 kronor + 350 000 kronor. Projekt: Digital pathology and artificial intelligence in prostate cancer.
- Anders Bjartell, Enh f urologisk cancerforskning, Inst f translationell medicin, Lunds universitet, fick 650 000 kronor + 600 000 kronor. Projekt: Blockering av STAT3 i tumörceller och immunceller som en ny behandling vid kastrationsresistent prostatacancer.
- Anders Widmark, Institutionen för Strålningsvetenskaper, Umeå universitet, fick 650 000 kronor. Projekt: Targeting TGFβ and STAT3 to improve enzalutamide treatment in bone metastatic castration resistant prostate cancer (CRPC) patients.
- Andreas Forsvall, IKVL, Lunds universitet, fick 583 000 kronor. Projekt: Ny metod för säkrare prostatabiopsier.
- Delila Gasi Tandefelt, Kliniska vetenskaper, Göteborgs universitet, fick 300 000 kronor. Projekt: Translating Prostate Cancer Genetics into Clinical Benefit.
- Elin Thysell/Andreas Josefson, Medicinsk biovetenskap, Umeå universitet, fick 650 000 kronor. Projekt: Biomarkörstudie vid aktiv monitorering för prostatacancer inom den randomiserade kliniska multicenterstudien SPCG-17 (BASP-SPCG17).
- Eva Samuelsson, Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, Umeå universitet, fick 300 000 kronor. Projekt: Kan en mobilapp underlätta bäckenbottenträning och påverka besvär av urinläckage efter radikal prostatektomi?
- Firas Tarish, Urologkliniken, Södersjukhuset, fick 300 000 kronor. Projekt: Studier av mekanismerna bakom den additiva effekten av neoadjuvant kastration vid strålbehandling av prostatacancer.
- Fredrik Jäderling, Molekylär medicin och kirurgi, Karolinska Ins, Röntgenkliniken, Nya Karolinska Universitetssjukhuset, fick 165 000 kronor. Projekt: Artificiell intelligens inom prostatacancerdiagnostik med magnetresonanstomografi (MRT).
- Gabriel Sandblom, Institutionen för kliniska vetenskaper, VO kirurgi, Södersjukhuset, fick 155 000 kronor. Projekt: Anemi hos män med metastaserande prostatacancer. Behandling och inverkan på livskvalitet.
- Jonas Nilsson, Strålningsvetenskaper, Umeå universitet, fick 650 000 kronor. Projekt: Combination of liquid biopsy techniques for therapy stratification of patients with castration resistant prostate cancer.
- Kristine Hagelsteen, Institutionen för kliniska vetenskaper Lund, Kirurgi, Skånes Universitetssjukhus fick 549 529 kronor. Projekt: Lämplighetsutvärdering av blivande kirurger/urologer.
- Marene Landström, Medicinsk Biovetenskap, Umeå universitet, fick 600 000 kronor + 600 000 kronor. Projekt: Utvärdera det kliniska värdet av nya potentiella framtida läkemedel och biomarkörer för aggressiv prostatacancer.
- Marie Lundholm, Institutionen för medicinsk biovetenskap, Umeå universitet, fick 300 000 kronor. Projekt: Immunprofilering och exosomer: Nya biomarkörer eller terapeutiska mål för prostatacancer?
- Mark Clements, Inst. för medicinsk epidemiologi och biostatistik, Karolinska Institutet, fick 300 000 kronor. Projekt: Kostnadseffektivitet vid screening av prostatacancer.

- Mauritz Waldén, Kirurgiska kliniken, Centralsjukhuset Karlstad, fick 300 000 kronor. Projekt: Stockholm3 vs nationella vårdprogrammet vid SFV prostatacancer.
- Nationella prostatacancerregistrets (NPCR) projekt Patientöversikt prostatacancer (PPC) fick 1,5 miljoner kronor för fortsatt utveckling.
- Oskar Vilhelmsson Timmermand, Lunds universitet, fick 300 000 kronor. Projekt: Användning av radioprotektor A1M för skydd av njurar och benmärg vid radionuklidterapi av prostatacancer med anti-PSMA ligander: En potentiell strategi för förbättrat terapieresultat och breddad målgrupp.
- Pernilla Wikström, Medicinsk biovetenskap, Umeå universitet, fick 650 000 kronor. Projekt: Betydelse av micro-RNA och DNA-metylering för utveckling av aggressiv prostatacancer.
- Vladimir Kashuba, MTC, Karolinska Institutet, fick 300 000 kronor. Projekt: Molekylära mekanismer som reglerar tumörinhiberande förmåga hos fibroblaster i förhållande till klinisk prognos.
- Yvonne Ceder, Laboratoriemedicin, Lunds universitet, fick 650 000 kronor. Projekt: Prognostic markers and therapeutic targets for metastatic spread of prostate cancer.

8. Förvaltning

Styrning

Förbundets högsta beslutande organ är förbundsstämman som arrangeras vartannat år. Förbundsstämman väljer styrelse och revisorer, beslutar om arvoden och övriga ersättningar, ansvarsfrihet för styrelse och kanslichef, stadgeändringar, behandlar motioner samt godkänner årsredovisningen.

Mellanliggande år arrangeras en ordförandekonferens. Vid denna presenteras årsredovisning och revisionsberättelse som fastställs nästkommande förbundsstämma. På ordförandekonferensen sker också val till förbundsstyrelsen. Prostatacancerförbundets förvaltning och arbete utgår från organisationens stadgar samt de beslut som förbundsstämman, ordförandekonferensen och styrelsen fattar.

Utskott och arbetsgrupper

Prostatacancerförbundet har för sin verksamhet och kontroll olika utskott och arbetsgrupper (namn på personerna som ingår i respektive sammanhang återfinns i verksamhetsberättelsen).

- Förbundsstyrelse: sju ordinarie ledamöter och två ersättare
- Valberedning
- Arbetsutskott
- Revisorer: Yrkesrevisorer och förtroendevalda
- Forskningsråd
- Stipendiekommité
- Läkemedelsutskott
- Regionansvariga
- Internationella frågor
- Redaktionsråd, Prostatanytt
- Kansli
- Med flera

Resultaträkning (tkr)

	Not	2019-12-31	2018-12-31
<u>Verksamhetsintäkter</u>	1		
Gåvor		24 376	16 840
Bidrag		3 183	2 562
Nettoomsättning		3 238	3 931
Övriga intäkter		256	174
Summa verksamhetsintäkter		31 053	23 507
 <u>Verksamhetskostnader</u>			
Ändamålskostnader		-23 513	-18 121
Insamlingskostnader	2	-2 099	-768
Administrationskostnader	3	-875	-795
Summa verksamhetskostnader		-26 487	-19 684
 Verksamhetsresultat	4	4 566	3 823
 <u>Finansiella poster</u>			
Ränteintäkter		0	0
 Resultat efter finansiella poster		4 566	3 823
 Årets resultat		4 566	3 823

Balansräkning (tkr)

Tillgångar	Not	2019-12-31	2018-12-31
<u>Anläggningstillgångar</u>			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	5	15 247	11 707
Summa anläggningstillgångar		15 247	11 707
<u>Omsättningstillgångar</u>			
Varulager			
Handelsvaror		496	509
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 757	1 617
Övriga fordringar		49	45
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	6	3 257	780
Summa kortfristiga fordringar		5 063	2 442
 Kassa och bank		 7 432	 7 831
Summa omsättningstillgångar		12 991	10 782
 Summa tillgångar		 28 238	 22 489

Balansräkning (tkr)

Skulder	Not	2019-12-31	2018-12-31
<u>Eget kapital</u>			
Ändamålsbestämda medel, fonden mot prostatacancer	7	12 141	10 027
Balanserat kapital		10 695	8 242
Summa eget kapital		22 836	18 269
<u>Kortfristiga skulder</u>			
Leverantörsskulder		381	535
Skuld beslutade ej utbetalade bidrag		2 853	2 067
Övriga skulder		161	168
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	2 007	1 450
Summa kortfristiga skulder		5 402	4 220
Summa eget kapital och skulder		28 238	22 489
Poster inom linjen			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Eventualförpliktelser		Inga	Inga

Tilläggsupplysningar

Allmänna upplysningar

Redovisningsprinciper

Insamlingsorganisationens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) och Giva Sveriges styrande riktlinjer för årsredovisning.

Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

Värderingsprinciper

Fordringar

Fordringar har upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäktsredovisning

Inkomsten redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Förbundet redovisar därför inkomsten till nominellt värde (fakturabelopp) om ersättningen erhålls i likvida medel direkt vid leverans. Intäkter i form av gåvor intäktsförs i den period gåvan överlämnas på ett sakrättsligt bindande sätt.

Intäkten ska motsvara tillgångens anskaffningsvärde.

Gåvor i form av kontanter från i första hand privatpersoner redovisas av naturliga skäl normalt enligt kontantprincipen. Även gåvor från företag och organisationer redovisas normalt i den period då gåvan inbetalts. I den mån det på balansdagen finns avtalade men ej erhållna gåvor från företag och organisationer intäktsförs dessa efter individuell prövning.

Bidrag

Som bidrag räknas likvida medel som en organisation erhåller från en bidragsgivare som är ett offentligrättsligt organ. Offentligrättsliga organ inkluderar bidragsgivare såsom EU, Sida, Forum Syd, Socialstyrelsen, Allmänna Arvsfonden samt från stat, landsting, länsstyrelse och kommun. Ett bidrag intäktsredovisas i den period när bidraget utbetalats till organisationen.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till organisationens uppdrag enligt dess stadgar. Till ändamålskostnader räknas även kostnader för opinionsbildande verksamhet i de fall opinionsbildning och upplysande verksamhet ligger i själva uppdraget som organisationen har. Exempel här är tematiska kampanjer som organisationen driver.

Till ändamålskostnader räknas även de till ändamålskostnaderna fördelade gemensamma kostnaderna (samkostnaderna). Kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av en aktivitet/projekt inom ändamålet räknas till ändamålskostnader.

Insamlingskostnader

Med insamlingskostnader menas direkta kostnader för insamlingsarbete som riktar sig mot organisationens samtliga givare. Arbetet omfattar både befintliga givare och arbetet med att söka nya givare. Arbetet resulterar i kampanjer, utskick och underhåll av givarregister. Insamlingskostnaderna kan bestå av TV- och radioreklam, annonser, informationsmaterial, insamlingsmaterial och personal som arbetar med insamlingsaktiviteter inriktade mot gåvor. Insamlingskostnaderna inkluderar såväl direkta kostnader såsom lönekostnader för insamlingspersonal som de till insamlingskostnaderna fördelade gemensamma kostnaderna/samkostnaderna.

Administrationskostnader

Administrativa kostnader är sådana som behövs för att administrera organisationen. Administrationen utgör en kvalitetsgaranti för ändamålet och för givaren.

Prostatacancerförbundet
Org.nr 857209-1422

Finansiella instrument

Anskaffningsvärdevärdering

Värdepappersinnehav har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Ändamålsbestämda medel

I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel.

Operationell leasing (hyresavtal)

Samtliga leasingavtal avser operationell leasing och kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Skuld för beslutade ej utbetalda bidrag

Avser medel till ändamålet som beslutats men ännu ej utbetalats.

Varulager

Varulagret är värderat till det lägsta av anskaffningsvärdet, beräknat enligt först-in-först-ut, och nettoförsäljningsvärde. Nettoförsäljningsvärdet har beräknats till försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad, varmed hänsyn har tagits till inkurans.

Uppskattningar och bedömningar

Uppskattningar och bedömningar har ingen betydande effekt på det redovisade resultatet och kommer heller inte att skapa osäkerhet för framtida beräkningar. Förbundet gör uppskattningar och bedömningar om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. Förbundets värdering av varulagret bygger på antagandet om att det alltså finns en efterfrågan på förbundets produkter och tjänster de närmaste åren framöver. Nya trender skulle kunna innebära förändringar i detta antagande.

Upplysningar till enskilda poster

Not 1	Verksamhetsintäkter	2019	2018
	<i>Insamlade medel</i>		
	Allmänhet	13 447	7 245
	Datumlotteriet	3 787	3 948
	Guldlotten	562	493
	Folkspel	310	220
	Företag	6 270	4 934
	Summa insamlade medel	24 376	16 840
	<i>Bidrag som redovisats som intäkt</i>		
	Cancerfonden	500	0
	Summa insamlade bidrag	500	0
	<i>Offentliga bidrag</i>		
	Socialstyrelsen	2 683	2 562
	Summa offentliga bidrag	2 683	2 562
	<i>Totalt insamlade medel består av följande:</i>		
	Gåvor som har redovisats som intäkt	24 376	16 840
	Gåvor som inte har redovisats som intäkt	0	0
	Bidrag som har redovisats som intäkt	0	0
	Summa insamlade medel	24 376	16 840

Not 2	Leasingavtal - Operationell leasing leasetagare	2019	2018
	Under året har föreningens leasingavgifter (lokalhyresavtal) Uppgått till	114	114
	Framtida minimileasingavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal (lokalhyresavtal), förfaller till betalning enl följande:		
	Inom 1 år	114	114
	Mellan 2 till 5 år	0	0
	Senare än 5 år	0	0
	Avtalet om lokalhyra löper årsvis med 6 månaders uppsägning.		
Not 3	Administrationskostnad		
	Årets kostnad för administration uppgår till 3,1 % av förbundets totala verksamhetsintäkter, jämfört med 4,0 % föregående år.		
Not 4	Personal	2019	2018
	Medelantal anställda		
	Medelantalet anställda bygger på av föreningen betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid.		
	Medelantal anställda har varit	5	5
	varav kvinnor	4	4
	Varav män	1	1
	Löner, andra ersättningar och sociala kostnader har utgått med följande belopp:		
	Löner och andra ersättningar:		
	Styrelse	947	854
	Övriga anställda	1498	1 403
	Sociala kostnader	966	867
	(varav pensionskostnader exkl löneskatt)	167	137
	Summa styrelse och övriga	3 411	3 125
	Ersättningar till anställda		
	Förbundet har valt att tillämpa de förenklingsregler som finns i BFNAR 2012:1. Planer för vilka pensionspremier betalas redovisas som avgiftsbestämda vilket innebär att avgifterna kostnadsförs i resultaträkningen.		
	Ersättningar vid uppsägning har inte varit aktuell.		
	Könsfördelning i styrelse och företagsledning	2019	2018
	Antal styrelseledamöter	7	7
	varav kvinnor	0	0
	varav män	7	7
	Antal övriga befattningshavare	1	1
	varav kvinnor	0	0
	varav män	1	1

Not 5	Andra långfristiga värdepappersinnehav	2019	2018
	Ingående anskaffningsvärde	11 706	8 206
	Inköp	3 541	3 500
	Försäljningar	0	0
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	15 247	11 706
	Utgående bokfört värde	15 247	11 706
	<i>Värdepapper</i>	2019	2018
	Penningmarknad	796	768
	Svenska obligationer	1 844	1 905
	Globala obligationer	2 137	968
	Svenska aktier	3 650	2 136
	Globala aktier	3 633	2 130
	Hedgefonder	4 330	3 643
	Private Equity	1 368	839
	Marknadsvärde på balansdagen	17 758	12 389
Not 6	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2019	2018
	Bidrag	0	0
	Gåvor	3 221	750
	Förutbetalda kostnader	26	19
	Förutbetalda hyreskostnader	10	11
		3 257	780
Not 7	Prostatacancerfonden	2019	2018
	<u>Ingående balans</u>	10 027	8 808
	<u>Intäkter</u>		
	Insamlade medel	19 718	12 179
	Försäljning webbshop	2 967	3 459
	Övrigt (räntor, bidrag mm)	181	174
	<u>Kostnader</u>		
	Anslag forskning och utveckling	-12 196	-6 130
	Stipendier	-136	-57
	Opinionsbildning	-8 321	-8 096
	Insamling	0	-3
	Administration	-99	-307
	Belopp vid årets utgång	12 141	10 027
Not 8	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2019	2018
	Löner	87	44
	Löneskatt	74	54
	Semesterlöner	158	140
	Sociala avgifter	70	51
	Övriga upplupna kostnader	1 618	1 161
	Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 007	1 450

Övriga upplysningar

Definition av nyckeltal

Soliditet, justerat eget kapital i procent av balansomslutning

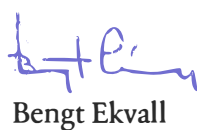
Solna den 18/2 2020

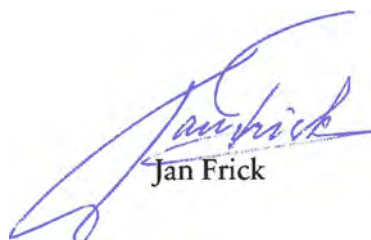
Kjell Brissman

Leif Sundqvist

Bengt Ekvall

Jan Frick

Hans Joelsson

Gert Malmberg

Johan Sällström

Vår revisionsberättelse har lämnats den 18/2 2020

Erik Emilsson
Auktoriserad revisor

Jan Holgersson
Förtroendevald revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föbundsstämman i Prostatacancerförbundet, org.nr 857209-1422

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prostatacancerförbundet för räkenskapsåret 2019-01-01 - 2019-12-31. Föreningens årsredovisning framgår på sidorna i 37-55 i dokumentet, efter verksamhetsberättelsen.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prostatacancerförbundets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föbundsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Prostatacancerförbundet enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av verksamhetsberättelsen men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

Dr.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och förbundsdirektörens förvaltning för Prostatacancerförbundet för räkenskapsåret 2019-01-01 - 2019-12-31.

Vi tillstyrker att förbundsstämman beviljar styrelsens ledamöter och förbundsdirektör ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Prostatacancerförbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som är auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och förbundsdirektörens ansvar

Det är styrelsen och förbundsdirektören som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

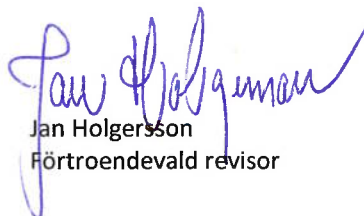
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller förbundsdirektören i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 18 februari 2020

Erik Emilsson
Auktoriserad revisor

Jan Holgersson
Förtroendevald revisor